Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 2658 — SIX PAGES — NGÀY THỨ SÁU 1er JUILLET 1927 — MỒNG 3 THÁNG SÁU, NĂM ĐINH-MÃO — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 20

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chủ-nhựt

Nhà Báo ở đàng Lucien Mossard
Số 13, gần trường học Taberd, Saigon

CHỦ-NHƠN KIÊM TỔNG-LÝ: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Chủ-nhiệm: LÂM-VĂN-NGỌ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 6981

Gởi dây thép đề: Lục-tỉnh Saigon
Dây thép nói kêu: số 203

Quân-tử tham tài, tiểu-nhân tham thực.
Tham tài, tử; tham thực, vong!
Nước kia có lớn có ròng.

GIÁ BÁO

Bán lẻ mỗi số .... 0$05

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC	
Một năm	12$00	Một năm	18$00
Sáu tháng	6 50	Sáu tháng	9 00
Ba tháng	3 50	Ba tháng	4 50

CÁCH GỞI BẠC VÀ GỞI BÀI

Mua Báo phải trả bạc trước và phải gởi ngay cho Ông NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý.

Còn bài về đăng báo thì cứ gởi ngay cho Ông LÂM-VĂN-NGỌ, Chủ-bút.

Tài liền tai; vinh liền nhục.
Chớ thấy người kính phục mà kiêu.
Đời này ai kịp Thuấn-Nghiêu?

MUỐN TỰ TÔN KHÔNG GÌ BẰNG

CHĂM LÀM VIỆC

« Muốn cho người ta tôn mình, thì mình phải tự hỏi mình xem có cái gì đáng tôn đã ».

Con người ta được hình thể của trời đất phú cho. Khí thiêng của non sông đúc lại, ai cũng đủ lục phủ ngủ tạng, ngủ quang tứ chi, đầu tròn đội trời, chân vuông đạp đất cũng gọi là người cả. Thế mà có kẻ khôn người dại, kẻ mạnh người yếu, kẻ sang người hèn, khác nhau là tại làm sao? Chỉ tại vì bên chịu làm, và bên làm biếng đó.

Đã làm biếng thì tay không muốn nhắc, chân không muốn đi, học không chịu học, làm không chịu làm, mà mong cho khôn khéo hơn người thì sao được.

Đã chăm làm thì lấy trí não chọi với trí não, lấy tinh lực chen với tinh lực, thi nhau mà nghĩ, đua nhau mà làm, người một ta mười, người trăm ta ngàn, nên mạnh lại càng mạnh, mà giàu lại càng giàu, bao giờ chịu yếu hèn được.

Ôi, người ta sống ở đời, sanh vào một xã-hội nào, cũng là phải ghé vai vào gánh một phần quốc dân phần tử, bao nhiêu đồ ăn đồ mặc và nhà cửa ở, đồ đạc dùng, đều là nhờ ở tay người khác làm ra đề cung cấp cho mình, mình không lẽ ỷ lại người mà hưởng thọ không mãi hay sao? mà không lo lấy một kế, lấy một việc mà báo nghĩa đền ơn lại đồng bào sao? Người ta ai cũng làm lụng vất vả, không lẽ mình lại ngồi mà lạm chiếm an nhàn hay sao? mà không nhỏ một giọt mồ hôi, không tổn một giọt máu đào, mà chia nhọc chia mệt với anh em ru! Người ta đua chen nhau về tinh thần, tranh chọi nhau về vật chất, mình há chịu ngồi im, mà cam làm bồ-nhìn giữ dưa, phỗng đá canh cổng, mãi ru.

Kia xem như các giống vật, con trâu cố kéo cày cho ta, con ngựa cố kéo xe cho ta, ta còn không nỡ giết; con chó giữ nhà cho ta, con mèo bắt chuột cho ta, ta còn không nỡ đánh. Lại như con ong gây mật cho ta, ta không dám khinh mà chăm chỉ trông nom; con tằm nhả tơ cho ta, ta không dám coi thường mà chăm cho ăn uống. Đến như con dê con heo không được việc gì cho ta, thì ta nuôi béo để làm thịt, con mọt ở trong gỗ, con mối ở trong sách làm hại của ta, ta tìm cách mà giết trừ đi. Cái quí cái tiện ấy tự ta đem mà xử cho các giống vật ru? Bay là tự các giống vật tự thủ cả. Ở trong vòng thiên-diễn trong bao nhiêu thế-kỷ nầy, cái gì có ích cho đời thì đời lại nưng niu quí trọng mà mong cho sanh sản lâu bền, cái gì hại cho đời, thì tất là đời không để cho thoát khỏi vòng đào-thải tuyệt-duyệt.

Ấy là công lý, ấy là lẽ thường, cả muôn vật há lại chịu ngu hèn làm biếng mà không phấn lệ lên ru? Nhà-nước bắt những quân du thủ du thực, quốc dân khinh các phường ăn dưng ngồi dồi, người ta làm việc mà mình chực ăn không, thì tất là bị người ta khinh ghét, người ta đã khinh ghét mà mình còn ăn liều ở liều, thì có khác gì những giống vật vô ích cho người kia ru? Vì các lẽ đó, nên ta muốn tự tôn ta thì ta phải nên cố sức mà làm việc mới được. Bất cứ việc to việc nhỏ có ích cho đời là đời chẳng dám khinh ta, mà giá trị ta cao quí vậy.

Dân Việt-Nam ta có ham làm không? Làm ruộng vất vả, đi buôn thức khuya dậy sớm, làm thợ luôn chân luôn tay, đi học nghĩ ngày nghĩ đêm, trong bốn nghề chính hình như đều vất vả cả. Dân ta định làm việc gì? Có lẽ chỉ học đi làm quan phấn vua lộc nước, luồn lọt ra đi làm, lương chính lương phụ, là nhàn nhứt. Ôi, vì thế mà hư văn nước ta trọng, thật nghiệp nước ta khinh, quan thì nhiều mà dân thì ít, sống ở trong thời kỳ công chiến, thương chiến, nông chiến nầy, mà ta chỉ biết học hư văn làm mồi phú quí, làm bả vinh hoa, mà muốn cho cái phẩm giá quốc dân mình tôn, kỹ nghệ quốc dân mình quí, thì có khác gì trèo lên cây mà kiếm cá, ra sa-mạc mà mong uống nước mưa không? Cái tự ty tự liệt thật là tại dân mình xu-hướng khi sai, người ta học để làm ông Tiến-sĩ thợ, ông Trạng-nguyên buôn, ông Bác-sĩ về canh nông, Bác-sĩ về hóa học, công khắp cho quốc dân, tiếng lừng cả thiên hạ, chớ có phải như ta, học lấy học để cho đỗ ông cử ông tú, ra làm quan tham, quan phán, thầy ký thầy thông lần lên quan cả là mãn túc. Trăm ngàn người đi học cùng chủ mục vào cái mục đích sai lầm ấy, nên chỉ người học thì nhiều, chỗ làm thì ít, mà sanh ra cái cuộc tranh giành xô đẩy nhau; kẻ đang có địa vị thì lo sao cho khỏi mất địa vị, kẻ chưa có địa vị thì cậy cục cho địa vị. Như thế muốn cho người ta trọng sao được!

Mình vàng mình bạc, sao nỡ bỏ hoài, một đằng phải nhờ người mới được cái sung sướng rất hèn hạ thế, một đằng tự tay mình làm lấy sung sướng tự-do chính đáng thì đằng nào hơn? Mong rằng quốc dân ta mau mau tỉnh ngộ, lúc nhỏ đi học lúc lớn kiếm nghề mà làm, một thân một nhà thì làm nghề nghiệp nhỏ, hiệp tụ lấy nhiều người cùng nghề lại mà làm lấy cho thành to. Người ta buôn ta cũng buôn, người ta công nghệ ta cũng công nghệ, người ta canh nông ta cũng canh nông, làm lấy mà ăn, ăn ấy mới là ngon, làm lấy ra tiền, tiền ấy mới là quí. Người ta học ta cũng học, học cho mở mang trí khôn rồi về làm thợ, về đi cày, để cho một số ít người tư chất thông minh thì theo học cho đến nơi đến chốn. Sự học là gốc cả các nghề, nên các hội công-nghệ, hội thương-mãi, hội canh-nông, điều cần phải giúp vào hội-học, các người thông thái đi học chuyên môn cho ra nước người cho rộng đường hấp thọ, đón thầy về nhà dạy cho lắm kẻ thành tài, rồi quay về làm việc công ích cho dân cho nước, cho người trong hội.

Nói tóm lại là người ta ở trong một xã-hội với anh em, phải làm để đổi trao sức khỏe, phải học để bồi bổ thông minh, bất cứ lẽ việc to việc nhỏ, cốt có làm là có việc, có việc là có lời.

T. N.

ĐIỀN-TÍN

ĐẠI-PHÁP

Công nho phỏng định năm 1928 đã phát hôm ngày 27 Juin. Tiền thâu vô tính được 42 ức 160 triệu 682 ngàn quan và tiền sở phí định là 41 ức 572 triệu 952 ngàn quan.

∴

Ông Auguste Girard, Thượng-nghị-sĩ tỉnh Bouches-du-Rhône, đã tạ thế.

∴

ĐÔNG-PHÁP

Hanoi. — *Quan lãnh-sự Lépissier, Thừa-phái ngoại vụ tại Yunnanfou, đã từ giã Hanoi hôm chiều thứ sáu tuần rồi, lên xe lửa ban đêm đặng đi trấn nhậm.*

∴

Ông Broc, quan Khâm-sứ Lào, đã tới Hanoi hôm thứ bảy tuần rồi và mới sang qua Tam-đảo hôm bữa 27 Juin đặng trò chuyện với quan Tổng-thống.

Ông Broc đã từ giã thành Vientiane, đi với ông de Sorcay, Thơ-ký nhứt hạng của Khâm-sứ nước Đại-pháp tại Bangkok.

∴

Vì lời nghị ngày 21 Juin, quan Tổng-thống Varenne có định quan Khâm-sứ Pasquier đi về Paris quản đốc sở Agence économique, chờ đợi ngày 12 Juin đã cho ngoại ngạch đặng lãnh chức phận ấy.

∴

Nam-vang. — *Quan hai thầy Domaugoot đi máy bay «Primauguet» với ông De Pontavice, ở Saigon bay lên Nam-vang hôm Chúa-nhựt hồi 10 giờ và đáp xuống biển hồ Tông-lê-sáp.*

∴

Quan Khâm-sứ Nam-vang có rước nhị phi thoàn và đãi một tiệc đáng ăn mừng.

Hồi sớm mai bữa 27 Juin, máy bay sang qua thành Angkor và tới hồ Barai hồi 8 giờ 40. Rồi đó, bữa thứ ba, nhị phi thoàn bay sớm lắm, tính đến Nam-vang lối 8 giờ, kế giây phút bay trở về Saigon.

DƯ LUẬN VỀ HỌC-VẤN

Cớ nào mà dân tộc trễ bước đường tấn hóa?

Xét trình-độ dân-tộc ta, sự tấn-hóa chẳng phải chẳng có, nhưng sánh với dân tộc vừa tấn-bộ văn-minh lúc sau nầy, thì dân-tộc ta còn thua kém người rất xa; những việc làm trễ bước đường tấn-hóa của dân-tộc ta, chẳng phải có một, cũng nhiều cớ lắm! Vậy quốc-dân ta phải biết hầu cùng nhau đồng-tâm hiệp-ý, mưu lợi trừ hại để nâng nhắc trình-độ dân-tộc ta cho kịp người, ấy là chức-vụ cả quốc-dân phải lo cho nước.

Xét kỹ việc mở-mang của một dân tộc, có chước nào hay hơn là lập trường-học cho nhiều, mở nhà báo cho đông, hầu học-thuật, kiến-văn của quốc-dân ngày thêm cao, thêm rộng, thì cơ mở-mang do đó mà ra vậy. Bây giờ ở xứ ta Chánh-phủ đã mở học-đường khắp nơi, cho lập báo-quán cũng lắm tờ, mà sao kiến-văn học thuật của quốc-dân ta chưa cao, chưa rộng là cớ chi vậy? Vậy thì chúng tôi xin bàn về câu chuyện học-đường.

Học-đường nơi nước ta có trường Cao-đẳng ở Bắc, trường Trung-đẳng và Sơ-đẳng trong ba kỳ đều có, mà số người anh-tài chưa có bao nhiêu, đó cũng do nơi ý hướng của quốc-dân ta, trọng quan trường là nơi vinh-diệu; hễ học thành tài rồi, cứ hoạn lộ ruổi dong, để riêng lo bổn phận mình, chẳng màng tới việc ích lợi chung cho xã-hội! Bởi vậy hằng năm người học tại xứ, hoặc du học bên Pháp-quốc đặng thành tài bao nhiêu, thì số người trong quan-trường thêm bấy nhiêu; người trong một xứ đều lo đặng làm quan, ngoài việc quan-trường không ai chịu để ý tới các nghiệp khác, như canh-nông, kỹ-nghệ, thương-trường lo những nghiệp có thể giúp cho nước giàu dân mạnh được. Vì vậy nên nguồn lợi trong xứ đành thả trôi cho khách ngoại-bang chiếm hưởng; người trong xứ có học thức, mảng mê say đắm nơi quan-trường, nên ai học đặng ít nhiều, cũng đều muốn tranh một địa-vị trong quan-trường, chớ ít ai đem cái tài học của mình, mà mở mang cho nghiệp giỏi.

Đã vậy mà trong xã hội ta, thường xem rẻ cái tiếng canh-nông, kỹ-nghệ, thương-trường, hay đâu những người trong ba nghiệp ấy, có các mưu-sự phú-cường cho xứ; khắp cả hoàn-cầu hết thảy dân-tộc, đều nhờ những hạng người trong ba nghiệp: Nông, công, thương mà dựng nên giàu mạnh, mưu điều hạnh-phúc cho giống nòi.

Một xứ nhờ có thổ-sản thiệt phì, điền địa phì-nhiêu như xứ ta, mà người trong xứ không biết thừa cái lộc trời đã hậu cho mình, giữ lấy mà hưởng lợi! Cứ để bôn trục nơi quan trường, coi cái tiếng « Ông quan » là trọng, nên xem rẻ canh-nông, thương-mãi, kỹ-nghệ mà làm cho ba nghiệp cả phải suy đồi đến thế.

Than ôi! ngày nay Quốc-dân ta mới tỉnh ngộ, đã biết chỗ khuyết-điểm của mình, thì nguồn lợi trong xứ, đã về tay khách ngoại bang hưởng sạch.

Rất tiếc thay! Vậy quốc-dân ta khá ráng.

HOÀNG-VĂN-MI.
Trảng-bàng.

PHÒNG ĐẤU CÁC THỨ XE

(Salon de l'Automobile et du Cycle)

Giảo giá bán những đồ không ai lãnh

Đồng bang ta còn nhớ, vụ đấu xảo xe-hơi, xe đạp và các đồ kỹ-nghệ của trong xứ làm ra: trong tuần tháng ba tây vừa rồi. Vì hiện nay còn nhiều món đồ không ai tới lãnh; theo lời của hội định thì nay đã quá hạn rồi, nên trong hội đã quyết ngày Chúa-nhựt 3 Juillet tới đây, sẽ đem hết ra tại sảnh-để-hoán (Salle des Ventes) mà giảo giá bán, đặng lấy tiền ấy giúp cho các hội Phước-Thiện.

Kể sơ những món đồ ấy:

1 cái mô-tô-xích, 5 cái xe máy đạp và nhiều vật khác.

Ai muốn mua hãy nhớ ngày ấy đến Salle des Ventes mà mua.

KINH Ở NAM-KỲ

(Tiếp theo)

II. — Kinh thông-thương địa-hạt

Kinh thông-thương địa-hạt (nghĩa là để làm tiếp giáp mấy quận trong các tỉnh) có hết thảy tới 415 ngàn thước.

Các kinh ấy là:

1° Kinh Cầu-an-hạ nối sông Saigon với sông Vaico oriental.

2° Kinh Trà-cú-thượng, kinh Bo bo, kinh Thủ-thừa và kinh Như-tao, làm cho sông Vaico oriental thông với sông Vaico occidental.

3° Kinh Thị-Đội, kinh Thốt-nốt và kinh Ô-môn, đều ở sông Bassac chảy qua sông Cái-bè.

4° Kinh Ba-lang, kinh Long-mỹ và kinh Phe-dương làm cho sông Bassac thông với sông Cái-lớn.

5° Kinh Cạnh-đền làm cho rạch Cạnh-đền là một ngọn sông Cái-lớn chảy thông qua sông Ông-đốc.

6° Kinh Cà-mau chảy thẳng qua Bạc-liêu.

7° Kinh Phụng-hiệp và kinh Bảy-xàu làm cho kinh Phe-dương, kinh Long-mỹ và kinh Trà-bang thông với sông Ba-xuyên.

8° Kinh Saintenoy chảy từ rạch Ba-lang, chỗ Rạch-gòi, qua rạch Nhu-gia là ngọn sông Ba-xuyên chảy ngang Bảy-xàu.

9° Kinh Phú-hữu và kinh Saintard sửa đường nước chảy quanh-quẹo của sông Ba-xuyên và làm cho người ta chở chuyên rất dễ từ sông Bassac tới Bảy-xàu và Bạc-liêu.

10 Kinh Giao-hòa và kinh Chet-sậy làm thông nhau mấy cửa sông Mékong là Cửa-tiểu, cửa Ba-lai và cửa Hàm-luông.

III. — Kinh để xả nước trong một miệt đất

Xứ Nam-kỳ có nhiều chỗ đất thấp nước ứ lại, rán sậy mọc dầy, thành bưng lai-láng, chẳng biết dùng làm chi cho đặng. Nếu để vậy thì uổng đất lắm; cho nên Nhà-nước mới đào nhiều cái kinh trong mấy miệt đất ấy làm cho nước ứ chảy thông ra ngoài sông rạch. Nhờ vậy mà đất bưng lần-lần thành ra ruộng tốt, nhơn dân đều ở cảnh hết đìu-hiu.

Mấy cái kinh để xả nước đó còn dùng làm đường chở chuyên cho ghe xuồng tiện lắm. Kinh ấy rất nhiều; đây xin kể ra mấy cái lớn mà thôi, mà mấy cái đó hiệp lại thì cũng tới 425 ngàn thước.

Có ba miệt kinh xả nước:

1· Miệt Tháp-mười (Plaine des Joncs) có kinh Tổng-đốc-Lộc, kinh Tháp-mười, kinh Burguet, kinh Lagrange, kinh Chénieux, kinh Phủ-hòn, kinh Cái-bác, kinh Cái-béo, v. v.

2· Miệt Trung-ương có kinh Creastien, kinh Venturini, kinh Phú-hiệp, kinh Travinh, kinh Rạch-lọp v. v.

3· Miệt hướng tây hay là miệt bưng Lang-biên có kinh Ông-yệm, kinh Bảy-núi, kinh Mạc-cang-dung, kinh Hòn-đất, kinh Cái-côn, kinh Ba-rinh, kinh Ban-long, kinh Thiệp-nhựt, v. v.

∴

Như lời đã nói trước, Chánh-phủ rất cần việc đào kinh và vét kinh cho dân hưởng nhờ tiện-lợi, nên xuất công-nho mỗi năm nhiều lắm.

Ngoài mấy cái kinh kể trên đây, Nhà-nước còn đào thêm kinh mới tại Nam-kỳ hoặc vét thêm kinh cũ cho thông lưu cùng khắp.

Như trong năm 1924, công-cuộc làm ra và tổn-phí kể như sau nầy:

I. — Phần Chánh-phủ Đông pháp chịu

1· Kinh Rạch-sỏi qua Bassac: đào hết 953.657 thước chuôn đất, tổn hết 119.210 đồng bạc.

2· Ngành kinh trên đây: đào hết 103.853 thước chuôn đất, tổn hết 14.681 đồng bạc.

3· Kinh Tháp-mười: đào 1.198.777 thước chuôn đất, tổn gần 223.000 đồng.

4· Kinh Doublement de l'Arroyo-Chinois: đào 6.075 thước chuôn đất, tổn 2.187 đồng bạc.

5· Kinh từ Sông-trẹm ra sông Cạnh-đền: đào 161.635 thước chuôn đất, tổn 30.710 đồng bạc.

6· Khúc kinh từ kinh Tổng-đốc-Lộc ra kinh Tháp-mười: đào 1.177.706 thước chuôn đất, tổn 165.852 đồng bạc.

7· Kinh Bạc-liêu, Quản-lộ, Ngan-dừa: đào 3.601.842 thước chuôn đất, tổn gần 2.286.600 đồng bạc.

8· Kinh từ Arroyo Commercial tới sông Mytho: đào 2.027.249 thước chuôn đất, tổn 465.501 đồng bạc.

TRUNG NGÔN

(Còn tiếp).

XIN ĐỘC GIẢ PHÂN GIÙM

Nhơn rồi xem báo, thấy có đăng tin một vụ xin ly-dị tại Tòa-án ở quận Seine. Chẳng rõ Tòa-án ấy sẽ phân xử lẽ nào, song vì thấy một vụ cũng lạ, nước ta xưa nay chưa từng có, nên thuật ra đây trước là để hiến cho hàng độc-giả xem chơi, sau nữa cũng xin các bậc cao-minh, cơn rảnh, nên làm siêng đem đòn cân « tình-lý » ra mà cân-nhắc giùm, thử coi hai bên (vợ với chồng) bên nào là phải.

« Nguyên một vị quan kia trong ngạch thuộc-địa, được phép về nghĩ ở Paris đã lâu; chẳng may khi vợ sắp làm-bồn, nghĩa là còn chừng một vài ngày nữa thì hoa khai nhụy nở, thì vị ấy lại có việc rất cần-kíp nên buộc phải vội-vàng sang thuộc-địa. Thương thay nghĩa vợ tình chồng, nguồn ân biển ái, đang hiệp vội ly!!!

Bởi vậy lúc vị ấy ra đi, lòng riêng riêng những lo âu, chẳng biết rồi đây vợ ở nhà, lúc làm-bồn có được mẹ tròn con vuông không, hay là xảy ra sự gì chẳng lành chăng. Chừng ấy có mình ở nhà đậu hồng lo liệu. Càng nghĩ càng sầu, càng sầu lại càng thêm bối-rối; đoạn vị ấy liền gởi cho viên thầy thuốc một bức dây-thép như sau nầy:

« Nếu nội-nhân tôi ở nhà nằm chỗ (để) có khó-khăn uất-trắc điều gì, xin ngài ráng cứu lấy đứa nhỏ giùm ».

Thế nhưng mà may, phu-nhân ở nhà khi đẻ cũng được an-ổn như thường, chẳng bề chi cả.

Vị quan nầy nghe được tin ấy mới an lòng, mừng rỡ và chắc rằng vợ mình cũng không biết được bức dây-thép ấy, vì chỉ gởi riêng cho viên thầy thuốc mà thôi. Ngờ đâu phu-nhân lại hay đi lại nhà thầy-thuốc ấy; một hôm đến chơi, tình cờ mở ngăn tủ ra thấy bức dây-thép ấy thì lấy làm cám giận lắm, liền ra Tòa-án xin ly-dị, tố-cáo rằng chồng mình gởi bức dây-thép ấy là cố ý khuyên thầy thuốc; nếu có trắc-trở điều gì thì hãy giết mình đi ».

Ấy sự-tình như vậy đó, chẳng hay theo ý của quí độc-giả chư-tôn nghĩ xét cho sao. Vẫn biết theo lời nói trong bức dây-thép ấy, suy kỹ ra thì có nhẹ tình vợ ít nhiều, song còn đứa con kia thì sao? Vậy độc-giả cũng nên nghiệm xét mà phân giải giùm, những bài ấy bổn-báo sẽ đăng báo.

MỘT GƯƠNG ĐÁNG KHEN

Ngày 26 Février 1927, bà Trương-thị-Huệ ở làng Tân-triu-đông, hội Biênhoa, là bà hội vợ các M. Biểu, kỳ-lục sở Hỏa-đồ, Saigon, đã tiếp rước và thết đãi các hội-viên trong bàn trị sự hội Trương-tế Biênhoa (Société de Secours Mutuels des Originaires de Bienhoa résidant à Saigon-Cholon-Gia-đỉnh) và các ông chức việc trong làng sở tại. Khi tiệc vừa xong thì bà đem ra một số bạc năm chục nguyên đồng (50 $ 00) mà giúp cho hội để làm tu bổ.

Ông chánh hội trưởng là ông Tran-ngọc-Giát đứng dậy đọc một bài chúc chỉ tỏ các mục đích trương-tế của hội và tăng-khen cảm tạ cái lòng đại độ của bà, và chúc cho bà đặng bà niên trường thọ, vì bà nay cũng đặng trên 80 tuổi rồi. Ông phán Hằng, là chầu của bà, thay mặt cho bà mà tỏ cảng các viên chức trong hội nhiều lời vàng đá và chúc cho hội đặng thạnh vượng và vạn tuế.

Thật cái lòng quảng đại của bà Trương-thị đáng nên khen ngợi nhỏ cùng, hạng nhứt cho một bà già ở chốn thôn quê như thế mà rõ biết sự hữu ích của những hội tương-tế như vậy.

Ấy là một gương rất tốt đẹp đó.

Một người bản xứ ở Biênhoa.

NHÀ MÁY LỚN LÀM NƯỚC ĐÁ

Tại Châu-thành Cần-thơ

Chủ nhơn: TRẦN-ĐẮT NGHĨA

Kính trình qui ông, qui bà rõ:

Đã mấy năm đ ý thị nghiệm về công cuộc làm nước đá nên nay tôi, mua thêm bên Tây qua 1 cái máy lớn làm nước đá tối lắm, trong vài, không có bọt lại lâu tan.

Cách làm nước đá rất tinh khiết, kỷ lưỡng lắm, đã có quan thầy đến thị nghiệm được công nhận và lời khen.

Nước đá tốt bán lẻ mỗi kilo.....	0$06
Bán sỉ từ 10 kilos sấp lên, tính mỗi kilo	0 05

Muốn mua bao nhiêu cũng có sẵn.

Vị nào ở xa muốn mua tôi cũng sẵn lòng gởi đến rơi kỷ lưỡng, nhưng mà tiền chở và tiền thùng thì phần người mua phải chịu thêm.

Qui vị nào ở xa muốn lãnh làm đại-biểu bán nước đá nhà máy tôi, xin đới gởi đến thương nghị.

Xin qui ông, qui bà chiếu cố giúp công nghệ Annam vững bước trong đường lấn-bộ đến mua giúp giùm tôi, tôi rất cảm ơn.

Chủ-chơn: TRẦN-ĐẮT-NGHĨA.
Kính cáo.

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc Claude Chappe ở Tonkin về Annam sẽ đến Saigon lối ngày 10 Juillet.
Chiếc Paul Bean ở Xiêm, sẽ đến Saigon 4 Juillet.
Chiếc Kampat ở Singapore sẽ đến Saigon ngày 29 Juin.
Chiếc Bernardin de Saint Pierre ở Annam và Tonkin sẽ đến Saigon lối ngày 13 Juillet.
Chiếc Perthos ở Trung-quốc và Nhựt-bổn sẽ đến Saigon ngày 8 Juillet.
Chiếc Cap Saint-Jacques ở Phát-quốc sẽ đến Saigon lối ngày 9 Juillet.
Chiếc Amiral Latouche ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon lối ngày 13 Juillet.
Chiếc Sphinx ở Trung-quốc và Nhựt-bổn sẽ đến Saigon ngày 29 Juillet.
Chiếc Amboise ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon lối ngày 22 Juillet.
Chiếc Doisy ở Tonkin và Annam sẽ đến Saigon lối ngày 7 Juillet.
Chiếc Martin ở Singapore sẽ đến Saigon lối ngày 13 Juillet.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc Claude Chappe, sẽ chạy đi Annam và Tonkin lối ngày 30 Juin 6 giờ.
Chiếc Paul Bean sẽ chạy đi Xiêm lối ngày 7 Juillet.
Chiếc Cap Padaran sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 2 Juillet, 15 giờ.
Chiếc Paul Lecat sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn, lối ngày 2 Juillet 8 giờ.
Chiếc Perthos sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 11 Juillet.
Chiếc Sphinx sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 25 Juillet.
Chiếc Amazone sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn lối ngày 16 Juillet.
Chiếc Martin sẽ chạy đi Singapore, lối ngày 2 Juillet, 9 giờ.
Chiếc Bernardin de Saint Pierre sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 15 Juillet.
Chiếc Amiral sẽ chạy đi Annam và Tonkin lối ngày 25 Juillet.

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

SAIGON

Xin cứu giùm Á-xầm

Xầm Tran-Van, 26 tuổi, làm nghề nuôi và cho tày, ở tại nhà hàng « Saigon-Place », vừa rồi có việc chủ sai đi, nên Xầm ta ngồi trên một cái xe-kéo, trong tay lại có đem một cái gói đựng 3 cái áo so-mi đờn-bà. Nhưng vì âm lâu cũng bản tay nên Xầm ta bèn bỏ gói lẫy trong mui. Chẳng dè khi bỏ rồi, Xầm ta được rảnh tay lại ngồi vắt một ngó mông, suy nghĩ việc đời, việc làm ăn với lắp-ú khó dễ, chừng xuống xe Xầm ta vàng quên gói lẫy, trả tiền rồi bỏ đi tuốc. Đoạn xe cốt gong lên đi. Cho đến chừng sẻ mở-đầm hết mới hay, xực nhớ lại thì đã bỏ rồi, biết đâu mà kiếm. Không biết Xầm ta có bị sụt-cả-vốn hay không. Chắc là có chớ. Vậy thì anh xe-phu nào được gói đồ lẫy, nên phỉnh cái bụng nhân nghĩa mà cứu giùm Á-xầm, kẻo xầm ta bị rầy, mà không biết chừng còn bị bắt đến là khác, thì rất nên tội nghiệp.

SADEC

Phách lối bị hại

Ở đời chẳng có chi đáng phát hơn là làm phách, lại ỗ đời cũng chẳng có chi thường mang tai phải họa hơn là cái tánh làm phách.

Ôi làm phách! Làm phách! Làm phách là gì mà đời thường thấy có kẻ yêu mế lánh lũ quá lẽ.

Như mới hôm ngày 28 Juin vừa rồi đây, ông quản Tuân-cảnh có dẫn qua ông Cả một chàng xem tướng cũng chẳng sáu. Nhưng không rõ tại duyên cớ gì mà chàng ấy là chàng nào; đoạn hỏi ra thì mới rõ chàng tên là Nguyễn-văn-Hoang, làm nghề bắt mối xe-hơi.

Nguyên chàng Hoang nầy, thường ngày hay tự xưng là anh chị, có lắt xó nói, có sức đụp non; thật là phách lối vô cùng, bởi nên hễ ai biết rồi thì cũng một lòng gớm ghét chàng ta lắm. Vậy mà chàng ta có biết cho đâu, trông mình tài đáng. Hôm 28 Juin là ngày nói trên đó, chàng ta đến hãng Lyi-Đông, chẳng rõ đến có việc gì mà bỗng-nhiên vùng buông lời hàm dọa tên khách-trủ coi gà cho hãng, nào chuối mảng đến đâu, rồi lại còn đòi chém giết là khác. Bởi có khách ta hoằng nia, vì sợ có ngày phải bị trầm đầu cái thân, nên vội vàng đến bót có với ông quản rằng, tên Hoang đòi chém hắn. Ông quản nghe vậy bèn đến nơi hỏi rõ duyên cớ, đoạn bắt Hoang ta dẫn qua ông Cả; ông Cả xét ra đủ bằng có hẳn hòi lập tức làm phúc hồm giết ngay tên tùa đi cho ngày lương trên xuống tỉnh.

Ấy đó có phải vì làm phách làm làm lỗi mà chẳng ghét không? Thôi rồi, hết giỡn tài xó núi đụp non, hết ra oai anh chị. Ở tù đáng kiếp!

HƠN MỘT NĂM NAY RỒI
CÓ MỘT
Cảnh trường
Dạy chữ pháp, gởi bài đến nhà cho những vị nào mắc công việc

BIẾT ĐỌC CHỮ PHÁP MÀ NGHĨA CHƯA HIỂU
HỌC CHỮ PHÁP CHƯA ĐỦ DÙNG
HỌC CHỮ PHÁP MÀ ĐÃ BỎ NÓ LÂU RỒI

Cách dạy mới và riêng cho những vị Nam-Việt

Anh em nên hỏi thăm lập tức, kẻo muộn nữa.

Xin gởi một con cò 5 chiêm đặng trả lời.

RAPID'PROGRESS
Boîte postale 46
CHOLON

XIN LÀM ƠN CĂN THIẾT!

Tôi có đứa con trai độ 8 tuổi đang đi đứng, thình lình nó nói đau chỗ đầu gối, chỗ một bên nhượng kế nằm một chỗ co chơn ra nó không duỗi, khi sưng lắc bớt sưng song tự nhiên lần lần cong vô ngay ra không động. Chạy hết sức không gặp thầy, gặp thuốc, xin ai có lòng tối biết phương chi hoặc thầy nào làm ơn chỉ giùm tôi không quên ơn.

Xin thương một trẻ nhỏ đang đi học kẻo mang lật tội nghiệp, đó là lòng từ thiện đáng cho tôi tri niệm!!!

Nay kính

FRANÇOIS SỰ.
Chủ tiệm hội soạn, 76 rue Vannier Saigon.

Cất mình qua ngọn tường hoa

Thiếm Lê-thị-Hiếp, không có làm nghề gì, nhà ở tại đường Bd Paul-Bert số 9, có một nàng con gái tên Nguyen-thị-Qui, năm nay xuân-xanh được 17 tuổi đôi, ấy là vườn lúc đào-tơ xen ngẩn. Vậy thiếm thấy con một ngày một lớn, nên tay là thiếm chẳng nói ra, chỏ trong buồng đã toan-tính ngày đêm sẽ việc nhân duyên chăng nợ. Thiếm hằng nói thầm: Con nó một ngày một trộng rồi, làm gì rằng phải lo đôi-bạn cho nó chớ, đăng nó lo làm ăn với đời; song ngặt vì chưa có ai bước tới biết sao, còn có thì nếu là những phường giá-áo tối cơm, những tay phong-tình hoa-nguyệt, thì ai có con đâu rồi đem gả cho những phường như vậy cho đành.

Đó, sự toan thầm tính vụn, lo-lắn ngày đêm của thiếm như vậy đó mà nàng Qui nào có rõ đâu, ngỡ rằng mẹ mình quên, quên cái vóc-vực mình năm nay khác với 3 năm về trước, nghĩa là mình đã đăng tuổi rồi, cũng biết muốn chồng đỡ lấm vậy chớ, nên mẹ mình cứ làm lẳng, làm lơ hoài. Trời đất ôi! Như vậy tôi chịu làm sao cho nổi với lúc đêm khuya, sương-sa lất đất, gió thổi hắc hiu nầy.

Nàng nghĩ buồn chăng nào, càng xuân lại càng thêm phới đậm, khó hết điều tri, nên hôm ngày 28 Juin vừa rồi nàng thừa lúc ti gió khuya, vắng vẻ trước sau, nàng tứ-n nhảm mất đành liều: cất mình qua ngọn tường hoa, mà đi mất. Song chẳng rõ thơ ai, hiện nay nương ngụ chốn nào, mà hại thiếm đêm ngày vò vò ngàng trông, ra chết lưỡi, vào chầu máy, nhờ con từ tường đi giùng mới.

Vã nàng Qui đây: tướng-vóc bạc trung, mặt tròn da trắng-trẻng, mặc cái áo vải trắng, cái quần lánh đen, vậy ai có thấy nàng ở chỗ nào, xin chỉ giùm làm nghĩa.— Ôi! Thầy mà chán mà ngán bấy ngán bà cho đời!

Solde! Solde!
Ré lám!

Tiệm bán HỘT-XOÀN của M. François SỰ, 76, rue Vannier Chợ-cũ Saigon.

Nay muốn bán tây Hàng Lụa, Tố, Nỉ, nón Velours, Dù...v.v.

Cho nên rẻ lám, nên dùng dịp nầy mà mua đã mới tính.

P. S. Cần-tiệt Xoàn lại nhiều lắm, rẻ lắm!

INJECTION PEYRARD

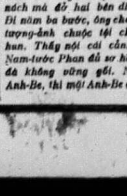

Thuốc trọc biểu nầy chỉ có để chữa bệnh bạch-đới hay xác thân
DỂ TRỊ BỊNH BẠCH-ĐỚI
một bị bệnh là có đó bao chi
Trong 213 người
A-Rập đồng thuốc nầy tỉ lành bịnh, hết 295 người
(Y theo lời phán của bác-sĩ Ô Algérie
Bán công của nhà thuốc Ô Pérard.

THUỐC HỘ TRỪ BỊNH TRONG PHỔI

SIROP AKKER

chế nấu thảo mộc tàn ra, không vị độc độc, không vị làm nghề-nghiệt, khoái ăn bổm-ngày chẳng nhiều, thiết là thuốc thiêu hiệu, không thuốc nào bằng đã uống trừ:

Bịnh ho, ho khắc-khẻo
Đờm nhiều, ho kéo dàm
Đau lỉ hông trong phổi, nóng hành
Bịnh suyễn, đau lòng ngực.

Thuốc Sirop Akker uống tuyệt ho, mất hồi hợp, làm cho thở thong mạnh, khạc nhổ đàm dễ, và trừ hết độc địa trong phổi.

Agent général
PHARMACIE SOLIRÈNE
Cơ chương trả đã giám-giá
S. C. Paris 101.001 B

LÀM SANH KHÔNG LÀM TỪ'

Bấy lâu, các nhà trước-tác hằng nói: « Về việc tình, người Annam cũng yêu hơn người các nước. Gần với xa cũng đề như chơi. Chỉ như người các nước, gần cũng khổ mà lúc xa cũng quá khổ. Vì vậy nên hằng thấy người các nước, vì tình uất trắc, thường hay tự tiết. »

Lời nói ấy lầm. Chữ tình của Annam cũng lắm mươi-mả, cũng là triệu-triệu vậy chớ. Nhưng bởi ít ai để ý nhớ, ít ai để ý xét, nên không thấy biết. Kia như chuyện thầy Trịnh văn Bảo với cô Hồ-thị-Xáng ở Mytho, sau liều mình nơi sông Bao-Ngược đó không phải là tình nặng lắm sao? Lúc sanh không ba tử mà bấy lâu, ít ai hay, mà cũng không ai nhắc tích.

Để tôi xin mấy bức thơ của hai đăng gởi qua lại với nhau lúc sinh thì, thơ mà bà mẹ còn cất để làm dấu tích, rồi tôi kể thuật.

Xin độc-giả chờ xem.

LÂM-VĂN-NGỢ.

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

LOAN PHỤNG HÒA-MINH

Mới tiếp được tin lành của ông bà Joseph Nguyễn-văn-Viết, chủ nhà-in tại Saigon cho hay rằng: đến ngày 20 Juillet 1927 tới nầy, ông bà sẽ định đãi cho lịnh lang là M. Cosme Nguyễn-văn-Tài phối-duyên cùng cô Marie Lê-thị-Thọ, là lịnh ái của ông bà Lê-văn-Nghi, nghiệp-chủ tại Cầu-kho.

Hay tin nầy, bổn-báo xin tỏ lòng thành-thiết mà kính mừng hai họ một nhà và cầu chúc cho đôi Loan Phụng được bách niên tóc-ước.

B. B.

LIỆT KHÍ LIỆT GÂN
Tiếp sức mỏi gân, thêm nhược sửa
Ông thuốc thần Phiolas Blaud mua người bán
Có bán nơng nơi nhà bào thuốc
CÔNG-TY PETRAIL 48, rue de Bruxelles, PARIS

CANTHO

Té xe-hơi vong mạng

Nguyễn-văn-Lâu cầm tay-bánh xe Camion số 8443, vừa rồi đó con đường quản-hạt số 16 mà chạy đi Cantho. Vừa khi chạy tới trước nhà-việc Cai-Von bằng nghe hành-khách la lên, lại nghe dưỡng như dưới bánh xe có điều ngang-hông. Vội ngừng xe lại thì rõ ra một tên khách-trủ bị xe-hơi nghiềng chết.

Lập tức đó số xem-đầm hay, đến làm ăn-bới thì xét ra sự rõ nẩy tại tên khách-trủ nó ở nơi mới ra nông-nổi. Tên khách-trủ ấy là Huynh-Ich, bao nhiêu nhà không rõ, mà nay phải đánh gởi xương đất Việt.

Các bà muốn trong gia-đình đặng yên ổn chăng?

Muốn cho con cái đặng sớn sơ vui chơi mau đỏ da thắm thịt chăng?

Muốn được các sự ấy thì không chi bằng các bà dùng:

Sữa bò hiệu « BERNA »

mà nuôi con thì mau thấy nó khôn lớn mạnh giỏi và thông minh đỉnh đạt.

Đại-lý nội cõi Đông-pháp:

Hãng L'UNION COMMERCIALE INDOCHINOISE & AFRICAINE.

Hãng nghánh ở: SAIGON, PNOMPENH, HAIPHONG, HANOI, NAMDINH, BENTHUY, THAIBINH, YUNNANFOU, TOURANE, HUE, QUINHON, NHATRANG, DONGHOI, THUXA.

Feuilleton n° 393 — Du 1er Juil. 1927.

TIỀN CĂN BÁO HẬU

CUỐN NHỨ

HỒI THỨ XIV

Cứu tử Pháp-bì-Nộ

Ngoài ra còn các chỗ như hòn Binh-đi ngó chẳng khác nào một cái trường đá hát; không có nấc nào, từng nào mà không lớp người ta. Cho đến trên sân lầu, trên chái hai cái nhà thờ gần đấy, thì cũng thấy người-ta chật nức. Nói tắc một lời, chỗ nào có thể đứng đặng một người thì không bỏ trống. Thấy vậy mới hay lời Công-tước nói khi nãy là phải lắm. Thật trong đời chẳng coi chi ngó chi vui bằng coi chiết chém. Bấy giờ, giờ đã thúc tới. Lễ thi thiên-hạ trong khi lóng-nhóng chờ xem, gém-điểm mới phải, cái nầy không, khi-không nghe tiếng thiên-hạ rõ cười, dường như mừng rỡ. Thấy sự vui mừng nầy mới nhớ lời Công-tước nói rằng: Vụ chém nầy, đối với dân trung nước, không chi lạ cả. Ấy là đã: Chém người làm Ủ khai-cuộc Gai-na-oanh. Bởi vậy tiếng rộ cười vừa dứt, thấy cửa nhà thờ mở hoát. Cửa mở ra rồi thấy một tiếp đạo-nhân, mình mang bao che phủ từ trên tới dưới, trừ ra chỗ con-mắt có khoét hai lỗ cho thấy đàng đi thôi. Mỗi vị cầm một cây đèn cầy đỏ ngọn, kéo đi hàng, trước đầu hàng có một ông thầy cả. Kế lấy ấp đạo-nhân nầy, có một người hình-tích cao tôn bộ tịch vẩm-vẻ theo sau. Người cao tôn nầy, trừ ra một cái quần sáu-đa đỏ che thân, trên dưới trần trồng, chơn mang thảo-hài, đầu không nón. Phía hông tay trái có đeo một lưỡi đao, nắm trong vỏ. Trên vai có vắt theo một cục sắt rất lớn rất nặng. Ấy là tên lã đao, quyền giám-sát.

Sau lưng tên giám-sát, hai tên tử phạm tiếp theo. Pháp-bì-Nộ đi trước, An-ti-Nga đi sau, tên nầy cũng có hai đàng xiềng tròn an-ti. Cả hai cũng đứng thong-thả, khỏi bị mất. Xem ra, Pháp-bì-Nộ, bộ đi tỉnh-táo, chầm-hầm, dường như trong đó biết ngoài có người lo-lắng sắp-đặt cho nó rồi, nên không nao nản. Duy có An-ti-Nga chưa gì đã chết điếu đi không nổi. Hoi ông cha phải ra sức xóc-nách mà đỡ hai bên dìu-dắc nó đi. Đi năm ba bước, ông cha rầu tội đưa tượng-ảnh chuộc tội cho chàng nó hun. Thấy nói cái cảnh trang nầy Nam-tước Phan đã sự hết hồn, đứng đã không vững gối. Ngó Tử-tước Anh-lie, thì mặt Anh-lie cũng biến sắc chàm, đa như màu cổ. Thế xem đã bất tỉnh; nên điều xi-gà cầm trên tay, còn hơn phân nửa, mà liệng mất hồi nào không hay. Trừ ra có một mình Công-tước, đã chẳng động dung, lại ung mà đáo, tươi-cười sắc mặt.

Hai tên tử-phạm lui cui đi tới Pháp trảng. Ba chỗ trống rồi, mới thấy rõ bộ điền của mỗi tên, phân biệc. Pháp-bì-Nộ, còn trai, lích-sự, trực chẳng hàm-lâm hàm-sâu, màu da sậm, cặp mắt ngó như beo. Đi đường vững vàng, xây mặt ngó cùng bốn hướng, xem ý dường đôm coi, bình cầu ở hướng nào. Còn An-ti-Nga thì bộ tích đầm thắp, mập-mạp xẩn xẩn, cẳng huỉnh bụng-bẻ, trực chừng ba-mươi dư lẻ.

Đầu cổ chôm-bôm, rầu-rầu xỏm-xẻm, thấy bộ mệt ghê mê gớm. Dẫu vậy anh ta thấy chết trước mắt, đã bất tỉnh, nên đi không nổi; co đầu ngẩng cổ, xem dường hăn phỉ phách lạc đâu rồi, phải hết sự đời, chẳng còn biết đâu trời đâu đất.

Bấy giờ Nam-tước Phan mới hồi tâm hỏi Công-tước:

« Ủ! Tất nhớ Công-tước có nói với tôi rằng tay bản rao để ngày nay thêm hai, kỳ trung còn có mọi, phải vậy chăng ngài? »

Công-tước. — Phải, tôi có nói vậy, mà hẳn thật vậy, chớ chẳng phải không.

Nam-tước. — Thế mà hai tên tử-phạm hiện tại, Công-tước mới nói sao?

Công-tước. — Tôi hai chớ sao, đã ai không thấy. Nhưng mà trong hai tên tử-phạm ấy, một đứa còn hướng-thọ nhiều năm, còn một đứa gần đất xa trời, ngàn thu một giấc!

Nam-tước. — Tôi biết Công-tước muốn nói một đứa đặng ân-xá; song, theo ý tôi tưởng, bây giờ tính liền chưa đến mà ân, còn chờ chi nữa.

Dời lời, nghe Công-tước kêu Nam-tước và nói về đưa tay chỉ:

« Kìa kìa! Lính-tiền đã đến Pháp-trảng rồi đó. »

Nghe nói, Nam-tước với Tử-tước ngước mặt lên xem, thì thấy, trong khi giám-sát đang dục thúc Pháp-bì-Nộ đang gần gượm méo, bước lên ban-đạp, thì ngoài có một vị đạo-nhân, bộ hối-hả như người trễ bước, vạch quần lính mà chạy vô, mà sao quần lính để vô tự nhiên không cản mà cũng không xua đuổi.

(Mai tiếp).

Thiên hạ ưa dùng thuốc của Đại-dược-Phòng **L. SOLIRENE**

là tại nơi đây bán rông thuốc tốt

Bởi vậy số bán càng ngày càng thêm một cách lạ thường

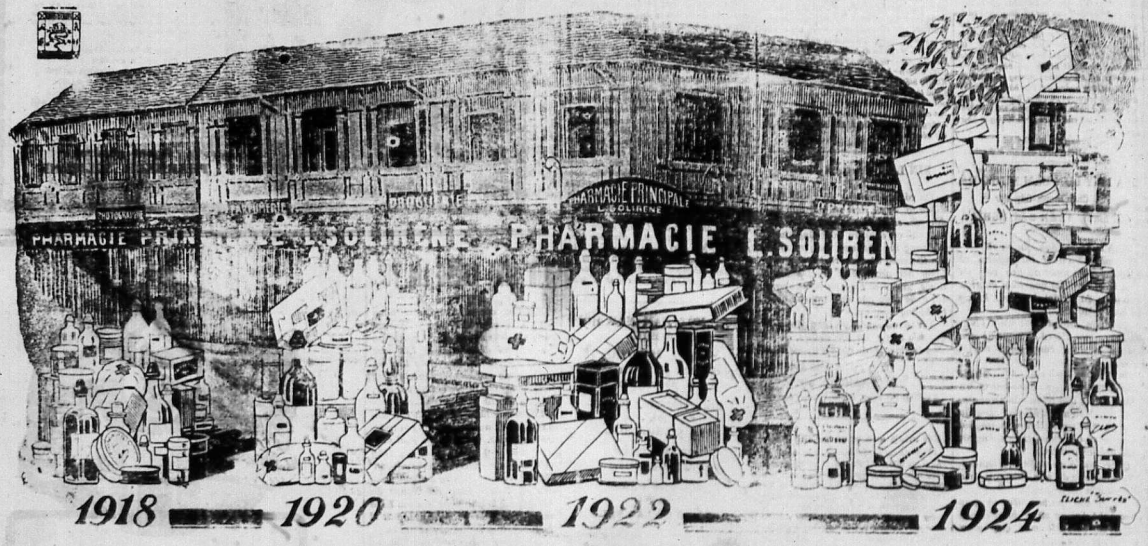

Nội cỏi Đông-Pháp, có nhà náy bán rẻ hơn hết

ở Lục-châu gởi thơ mua thuốc, nhiều hay là ít không tính tiền gởi

S.I.N.D.E.X

MỚI LỢI RẤT NHIỀU:

CUỐC để đào và hốt đất
nặng từ 1°000, 1°200, 1°500 và 1°750.
VẢ để hốt đất thứ tròn có khoen nặng 950 grammes.
VẢ thứ vuôn nặng 750 grammes.
CỪP để đào đất nặng 2°100.
Rựa có cáng sắn.
Máy để gở hột bắp.
Máy cán bắp ra bột.

Bổn-hảng SINDEX kính lời cho qui khách hay rằng về đồ-dùng làm rẫy của hảng bán thì đều là đồ tốt thượng hạng do đơn mấy hảng có danh tiếng lớn ở Arriège (Pháp-quốc) đúc ra.

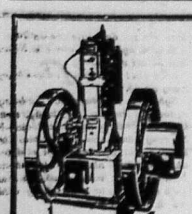

MÁY HIỆU:
«Vandercammen Marin»

Chế riêng cho mấy nhà máy, sở trồng trỉa và mấy nhà kỹ-nghệ.

Giá rất rẻ hơn hết ít hao tốn

Hãy viết thư hỏi:
SALAON NATIQUE
100, rue Paul Blanchy — Saigon

Máy chạy dưới nước dùng cho ghe chài, tàu-bè

THỬ MÁY NÓN:
«PROPULSEURS ANGUILLES»
đã thao cho thấy gần

XIN LƯU Ý

Bổn hiệu **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG** *đã được phòng ở tại đường Canton môn bài số 38 Cholon, kính cáo cùng lục-châu chư thân chẳng lầm tưởng:*

Từ bổn hiệu khai trương tới nay Tôn tại tinh có mấy chục năm dư, hằng mong ơn chư tôn đồng tưởng, nên thân chẳng càng ngày càng đông, thật bổn hiệu rất thâm cảm thạnh tình. Vì nếu mà bổn hiệu chẳng nói khó nhọc, tốn của hao công, nghiêm chế ra nhiều thứ thuốc thần hiệu để giúp ích cho chư tôn trong khi nắng lửa mưa dầu. Chẳng dè mới đây có kẻ gian nó giục đi tư lợi không kể tổn nhơn hại mạng, nó lôm ra những thuốc bậy bạ cho có chừng, còn ngoài nó làm những hộp, ve, gói, văn văn giống tựa theo bổn hiệu mà gởi bán khắp nơi, bởi vậy cho chư tôn lầm tưởng của bổn hiệu chế ra. « Vì hễ lại mua thì chẳng nể nói thuốc của Nhị-thiên-Đường « nên sợ chư tôn chẳng xem kỹ mua về uống thì rất hại cho sanh mạng. Nhứt là vạn ứng nhiều thiên-đầu thì chẳng nó mạo nhiều hơn hết; nay xin lục-châu chư tôn ai muốn mua thuốc của bổn hiệu Nhị-thiên-Đường, thì hãy xem cho kỹ hình ông phật mập và hiệu N. T. Đ. sẽ lấy.

Vẫn tắc vài lời ước trông lục-châu chư tôn lưu ý cho lắm.

Cholon, le 6 Juin 1926.
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
được phòng 38 rue Canton 38 Cholon

MUỐN BÁN

« Muốn bán một cái xe-hơi hiệu « STUDEBAKER » 25 Mã-lực, 6 máy vỏ ruột và Bình accus đều còn mới. Xe nầy để dùng đưa hành khách rất tiện. Dịp may giá định thiệt rẻ. »

Xin do nơi M. Potier 19 place du Théâtre, Saigon

TIỂU THUYẾT MỚI

1° Giai ngẫu thiên thành. 0$40
2° Lương duyên tức cảnh ... 0 50

(4 hai cuốn tiểu thuyết nói về tình, mà là tình rất thánh bạch, rất đáng khen, đáng để làm gương cho người đương đời mới đi vậy).

Bán ở nơi bổn ấp tại tiệm may
Mme NGUYỄN-THỊ-TRUYỀN
101 rue Chaigneau Saigon

MUỐN BÁN

Một sở ruộng hơn ba mẫu tọa-lạc tại làng Long-hưng, tổng Long-vinh-thượng tỉnh Bienhoa, đất ruộng nầy dùng làm gạch, ngói tốt lắm.

Bốn con trâu được đúng tuổi và đông sức làm công chuyện.

Vị nào muốn mua xin do nơi chủ-nhân.

Nên mua

1° TẬP-BÀI THI BẰNG SƠ-HỌC YẾU-LƯỢC

Là cuốn sách rất tiện cho các học trò sắp đi thi Bằng Certificat d'Etudes Elémentaires Indigènes.

Dài 170 trang. Giá: 0$35. Cước: 0$16

2° QUỐC-VĂN TRÍCH DIỄM

Là cuốn sách trích-lục và chú-thích cái thơ văn Cổ-kim để dùng ở khoa giảng quốc-văn trong các trường Cao-đẳng tiểu học.

(Nhà Giáo-chánh đã duyệt y)

Dài 230 trang. Giá: 0$35. Cước: 0$18

BÁN TẠI:
Imprimerie de l'Union, Saigon

HỘI THẦU KHOÁN

Hội lãnh công-việc về tạo-tác, kỹ-nghệ và thương nghiệp Đông Pháp

Công-ty **HÒA-KÍNH**

Ảnh tráng-lắp, công-việc to-tát, bằng xe chạy đường sắt.

Ảnh tráng lắp công-việc thường, bằng xe-bò cùng các xe chở chuyên khác.

LÃNH CHỞ MỖI NGÀY:
Nhựa là: 62 thước vuông.
Ít lắm là: 50 thước vuông.

VỀ CUỘC LÃNH CHỞ CHUYÊN:
M. HỒ-VĂN-KÍNH và công ty HÒA-KÍNH *chỗ 10... 1924 tới...*
Septemb. 1926 được: 200,000 thước vuông

QUẢN-LÝ: MM. HỒ-VĂN-KÍNH và NGUYỄN-CÔNG-HÒA
HỘI QUÁN: 139 rue Pellerin, Saigon

DỜI NHÀ

Nhà thuốc hiệu « NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG », bấy lâu nay ở tại đường Canton, môn-bài số 38 Cholon, Tường trong lục-châu ai ai cũng đều rõ biết là một nhà thuốc có danh nhứt nơi cõi Á-Đông nầy.

Nay Bổn-đường mới mua được một căng nhà lầu 3, từng rất nên rộng-rãi, cũng ở tại con đường cũ ấy là đường Canton, nhưng môn-bài số 47.

Vậy kể từ 1er Juillet tới đây thì Bổn-đường sẽ dọn qua đó mà buôn-bán. Căng nhà mới nầy Bổn-hiệu đàm tưởng chắc rằng sẽ lấy làm tiện cho chư qui vị ngồi nghỉ-ngơi mỗi khi có việc đến viếng Bổn-hiệu. Đã rộng-rãi thảnh-thơi lại cao-ráo sạch-sẽ.

Lời dặn thêm. — Căng nhà mới nầy ở phía bên số 18, ngang mặt với căng nhà cũ. Rất dễ mà tìm.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Chủ-nhơn cẩn-khải.

Sống lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

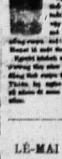

[illegible]

LÊ-MAI 15 Filippini, Saigon

Có bán: Mẹo tiếng Annam (Dạy cách viết văn và đặt-để) Quảng-an sư-học (Dạy tiếng quảng-đông). Chuyện cổ ba Trảh.

Văn Quốc-ngữ, ca cải-lương, tuồng cải-lương. Cách lịch-sự v. v.

Một cuốn sách rất có giá-trị là quyển « Đức thờ tinh » mới in rồi, giá bán có ba cắt mà thôi.

Muốn biết phận làm gái, phận làm vợ, đạo làm người, muốn cho đàn mau khôn, nước mau giàu, nên đọc cuốn

Đức thờ tinh!!!

Dịp may ít có!

Vì dư dùng nên bán:

1 cái Mótor chạy hơi điện 5H.P.
1 cái Mótor chạy hơi điện 8H.P.

Cả đông-lực được 220/224 volts

Tây ý muốn chạy mau chậm. Sức máy chạy đều còn mạnh và tốt lắm.

Ai muốn: xin cứ do nơi nhà in **UNION** *ở đường (ancien Massard, số 18 (gần trường học Taberd) Saigon mà thương-nghị*

Hãy hút thuốc

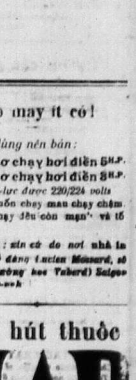

THỜI-SỰ CẨM-NANG

THỜI-SỰ CẨM-NANG năm 1927 gần xuất bản. Các vị Cai, Phó làng, các vị Hội-đồng Biện-lý, Hương chức mỗi làng, cùng các qui điền-chủ nên mua mà sắm cho rõ thời-sự và là được giải-muộn nữa.

Giá bán ..... 2$80

Qui vị nào muốn mua thì gởi thư và mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, 15 rue Lucien Massard, Saigon

Xin nhớ gởi phí thêm 0$20 (0 fr 40)

Dịp tốt

Nhơn dịp gần sở nghề bên Pháp-quốc nên muốn bán mới cái xe-hơi cốc mới hiệu « DE DION BOUTON », mới mua sắm chưa nghề.

Xin do nơi bổn ấp.

ECOLE CENTRALE

De Dactylographie-Comptabilité-Pratique-Sténographie

18, — Rue Thomson, Dakao-Saigon

Bổn-trường dạy các học-sanh về máy viết, bút toán và viết tắt. Có những giáo-sư trường Cao-đẳng Hanoi dạy dỗ học sanh. Học trong ba tháng thì trở nên người thơ-ký giỏi giắn và người buôn bán thông thạo và lanh lợi.

Bổn-trường mỗi ngày đều có dạy ban đêm từ 7 giờ đến 9 giờ và học-sanh muốn học khoa nào cũng đặng. *Bổn trường có lập hai lớp dạy rồng chữ Langsa không ăn tiền.*

Những học-sanh ở xa thì Bổn-trường ân cần lo lắm có chỗ ở tử tế và ăn uống kỳ cang.

Học trong ba tháng rành rẽ rồi thì Bổn trường lo mà kiếm giùm chỗ làm việc và diều dắc đến nơi.

Thơ và dây thép xin gởi thẳng cho:
Monsieur BÙI-NGỌC-THƯ
22. — Rue Thomson, Saigon

BÁN SỈ

Mua ngay bên Phập-quốc khỏi cần ai đứng làm trung-gian.
Giá bán tại xưởng chế tạo các hiệu xe-máy kể sau này:

DARING — ÉLÉPHANT — FIDUCIA — UNIQUE

có đủ các thứ giá bán sỉ các hiệu xe nói trên từ 40 cái sắp lên.
Giá bán tính chở tới Saigon từ 310 quan sắp lên.
Đồ phụ tùng cho xe-máy và xe-kéo, đèn điện nhỏ bỏ túi và đồ dùng cho xe-máy đều có đủ.

Viết thơ xin bản giá và muốn hỏi đều chi do nơi:
Monsieur V LT — Thùng thơ số 272
25, Rue de Vassoigne. 25
Tândinh (Saigon)
ĐẠI-LÝ CHO MIỀN VIỄN-ĐÔNG.

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

uống trừ lành các chứng:
Nhứt xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhứt gân, đái lợn cợn có cát, đau lắc-léo.

CÁC VỊ SẢNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT — Diêm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối.
PASTILLES VICHY-ETAT — Uống hai ba liều khi ăn rồi thì dễ tiêu tạng.
COMPRIMÉS VICHY-ETAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC

SÁCH NGOÀI BẮC

Quốc văn trích diễm		3$60
Tiếng gọi đàn		0 40
Bạn Việt địa dư		0 50
Lương ôn như gia huấn		0 10
Kiêm cổ cách ngôn		0 40
Trăm bài tính đố		0 30
Thể lệ khách-trú và vấn đề đời dân vào Nam kỳ		1 00
Tình thành thực của người Nam		0 15
Tờ thông cáo toàn quốc	cụ Phan-bội-Châu	0 10
Tuyên cáo Quốc dân	cụ Phan-bội-Châu	0 06

CÓ BÁN TẠI:
Imprimerie, Librairie de l'UNION
12 — Rue L. Mossard Saigon

Một cái nguyên-nhân cùng khốn của người mình

Không phải nói thì ai cũng đều biết, đồng tiền ở nước mình thật là eo-hẹp, không kể những người cực khổ, cả ngày đầu tắt mặt tối, tay làm chỉ vừa đủ hàm nhai, suốt đời túng thiếu đã đành, những nhà trung sản, cũng thường thấy sa sút, không giữ được cái địa-vị của mình. Những người theo việc ở các sở công và các sở tư, cũng lắm người lương bổng rất hậu, thế mà trừ ra một số ít người có cơ sở vững vàng thì không kể, còn ra thì phần nhiều hết tháng hết tiền, lại có người ăn tiêu không đủ, đến nỗi mắc vào công nợ nữa. Giá ở các nước bên Âu bên Mỹ, thì những hạng người mới kể đó, phần nhiều người tiêu dùng phong lưu, có của ăn của để, thường có người lại có tiền thừa, chung phần vào các hiệu buôn, hay là đặt lời ở các ngân hàng, để thêm vào cái số hưu bổng về sau nữa. Thế mà người mình thì lại phần nhiều túng bấn, ở các tòa các sở thường thấy vì công nợ mà sanh ra kiện cáo lôi thôi. Cái nguyên-nhân ấy thật là dễ thấy dễ phòng, mà không mấy người chịu lo trước tính sau, chỉ vì cái thói quen ăn tiêu xa-xỉ, không có chừng mực mà đến nỗi thế.

Một nước cũng thế, một làng cũng thế, sự kinh phí phải có định ngạch, phải chiếu theo số tiền thâu vào để định số tiền chi ra, lại phải có số tiền bất thường chi, để phòng sự bất kỳ xảy đến. Đó là việc chi tiêu trong một nước và trong một làng phải như thế, việc chi tiêu trong một nhà há lại chẳng nên như thế ru? Kìa xem những người Thái-tây, kinh lý gia chánh, rất là tiêm tất châu đáo, cũng như việc nước, cũng như việc làng, số kinh phí cũng có định ngạch; cũng lại có để ra một số tiền riêng, để phòng khi đau ốm, hoặc là gặp việc bất thường; việc chi tiêu trong nhà xếp đặt đâu vào đấy, cho nên không cứ ở gia đình nào, cũng ít thấy người túng quẫn vì đồng tiền.

Ôi! làm ra tiền đã đành là khó, mà biết tiêu tiền cũng có phải là việc dễ đâu. Tục-ngữ Tàu có câu: « Giàu lớn thì phải có tài cán hơn người, còn giàu nhỏ chỉ bởi cần kiệm thì được »; sách Đại-học bàn việc sanh tài, có nói: « Người sanh ra của thì nhiều, mà người ăn thì ít, người làm việc thì siêng năng, mà cách tiêu pha thì tỉnh tiết, thì của thường được đủ dùng. » Hai câu ấy nói về việc lý tài, cũng thật là phải lẽ. Những người có ruộng cả ao liền, tiền ngàn bạc vạn, hoặc là nhờ số tốt duyên may, làm ăn gặp vận, hoặc là nhờ chân mau mắt sáng chiến thắng được ở lợi trường. Còn như muốn lo-liệu cho khỏi đến nỗi túng thiếu, không đến nỗi vay công lãnh nợ, mà mang lụy đến suốt đời, thì cách ấy người nào cũng có thể làm nổi, miễn là trong tay có sẵn một nghề, mà cách chi tiêu lại biết xếp đặt cho khôn khéo, biết lượng theo số tiền vào để định số tiền ra thế là đủ.

Người Nam ta thì hoặc là vì tính cẩu thả, việc chi tiêu phó mặc đàn bà, thiếu đủ không hay; đến nỗi vung tay quá trán, số tiền chi ra lại quá số tiền thâu vào, việc kinh phí trong nhà mới thành ra không đủ, lại chẳng may gặp việc rủi ro hoặc là đau yếu, hoặc là hoạn-nạn, thì còn biết trông cậy vào đâu. Hoặc là vì tánh đua ganh, chỉ muốn hoa hoè ngoài mặt thấy bè bạn có thức gì cũng muốn sắm, thấy bè bạn làm cách gì cũng muốn theo, nhỏ thì phục sức khí dụng, lớn thì tang tế quan hôn, cố gắng gượng làm theo cho đủ lệ bộ. Vì thế mà sanh ra túng thiếu, vì túng thiếu mới sanh ra công nợ, rồi đến nỗi quanh năm đầu tắt mặt tối mà chỉ vật mồi đút miệng, giật gấu vá vai, tình cảnh khi ấy thật không xiết nói nữa. Thường thấy lắm người lương bổng cũng đã khá, mà chưa hết tháng đã hết tiền, đến khi lãnh được lương về, thì tiền đã bay hết sang tay những người chủ nợ.

Cái tình trạng ấy, thấy ở chốn thôn quê còn ít, mà thấy ở nơi thành thị lại nhiều, thấy ở những nhà buôn bán còn ít, mà thấy ở những nhà người làm công làm việc lại nhiều; vì ở chốn thôn-quê còn ít thói xa hoa, mà những nhà buôn bán còn biết đường kiệm ước. Than ôi, có người vì xa hoa mà sanh ra túng thiếu, lại cũng có người đã túng thiếu mà vẫn gượng theo thói xa hoa, thế là mình làm tội mình, tức là cái kết-quả của cái tánh cẩu-thả và cái tánh đua ganh của mình đó.

Những người phong lưu giàu có, mà con mắt chỉ trông thấy đồng tiền, ăn ở thì keo bẩn, tiêu pha thì bỏn sẻn, trong đã không xứng đáng với cái địa vị của mình, ngoài lại không bổ ích gì cho người đồng loại, những người ấy chẳng qua chỉ là « Thần giữ của » và « đầy tớ giữ tiền », thật cũng đáng khinh đáng bỉ. Thế nhưng mà những người gia kế không được doanh-dư, mà lại không biết lo sâu tính xa, ăn nhịn để dành, chỉ tiêu pha cho thích chí mà không nhìn thấy cái khổ đến sau lưng, thì cái khờ dại và cái ngông cuồng ấy, lại đáng phàn nàn lắm vậy. Đức Khổng-Tử nói: « Người ta nếu không lo xa, tất có buồn gần », sách Trung-dung nói: « Người quân-tử tùy cái địa-vị của mình mà ăn ở ». Xin bà con ta nhớ lấy hai câu cách ngôn ấy để làm gương xử thế, thì sự khổ não ở đời, tưởng cũng đã bớt được một vài phần.

T. B.

QUYÊN TIỀN ĐỂ LẬP

« CỔ TÍCH LẦU »

TẠI SAIGON

Nghĩ vì đồ cổ là báu-vật trong đời, dầu cho nước nào cũng đều phải trưởng như thế. Nói rằng có tiền muôn bạc vạn là quí, nhưng cũng sao bằng một vật rất cổ, một món thiệt xưa.

Bởi nên mới đây có nhiều nhà vì có cái nhiệt-tâm mong bảo-tồn đồ cổ, định mua cả cổ-tích của ông *Holbé* để lại đặng đem vào hội Etudes Indochinoises lập nên một cái « *CỔ-TÍCH-LẦU* » tại Saigon dành cho trong nước.

Bộ cổ-tích ấy trị giá là 45.000 đồng. Vì vậy nên nay trong hội — vì việc lập « Cổ-tích-lầu » nầy là việc chung — xin các nhà hảo-hộ Tây Nam, sẵn một lòng qui-trọng vật cổ đồ xưa, vui dạ quyên giúp vào cho mau thành-lập.

Những sổ quyên ấy sẽ để tại các nhà ngân-hàng, phòng Thương mãi và Canh-nông và các đại thương-gia ở Saigon. Cũng có để tại nhà-in *UNION* của ông *Nguyễn-văn-Của*.

Vậy ai muốn quyên giúp xin cứ do mấy nơi đó mà đóng tiền.

CÁO BẠCH

Bổn đường xin cẩn cáo cùng chư-quí vị thân chủ ở miền Đông-pháp đồng lãm tường: Kể từ ngày bổn đường khai soán tiệm thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG đến nay, lần lay tính đã ngoài hai mươi mấy năm trời, hằng gia tâm chế ra đủ các hạng cao, đơn, hoàn, tán, dược thủy, dược dầu và dược tửu, mà cứu thế tế nhân, chẳng màng lợi lớn, không kể lao tâm, miễn đặng giúp ích cho đời, thì bổn đường phỉ nguyện, chớ chẳng phải như những kẻ giựt-đồ tư lợi, làm đều giả dối mà gạt đời. Mong ơn quí vị thấy rõ lòng nghĩa hiệp của bổn đường mà tận tâm chiếu cố, nên tiệm thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ngày nay mới đông.

« Danh rạng khắp trời Nam, tiếng lẫy lừng đất Việt »

Thấy vậy bổn đường nầy sanh một mối cảm tình chang chứa nơi lòng quyết chí đáp đền cho chư vị. Nhơn dịp nầy bổn đường mở thêm một tiệm nghánh ở Nam-vang (Pnom-penh) đường Paris số 96, cũng làm đủ thứ thuốc như tiệm ở Cholon, bán sỉ bán lẻ y một giá tiền chẳng khác chi. Chư quí vị thân chủ ở miệt Nam-vang, Kampot, Battambang, vân vân, từ đây khỏi phải thất công gởi thơ xuống Cholon như mọi lần, cứ mua nơi tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ở Nam-vang, đã khỏi mất giờ chờ đợi lại thêm khỏi tồn phí của tiền, thật rất nên tiện lợi.

Bổn đường xét lại, tuy là ông Y-học-sĩ Vi-tế-sanh đã chế ra rất nhiều hạng cao, đơn, hườn, tán, dược thủy, dược dầu rồi, song cũng còn nhiều chứng bịnh lạ, chư vị đến mua dùng mà bổn đường chẳng có đăng giúp ích thật nghĩ cũng đáng buồn. Vậy bổn đường xin hứa cùng quí vị thân chủ, sẽ về bên Trung-huê-quốc, nghị luận cùng mấy nhà thuốc lớn có danh mua đủ các thứ thuốc đem qua để giá rẻ lại cho chư quí vị, ước trong chư vị biết cho mà hoan nghinh tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ở Nam-vang, bổn đường rất nên may mắng và cảm ơn vô hạng.

Mong thay, mong thay!

Chủ nhân NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG đại dược phòng ở tại Quảng-đông tỉnh thành đường Đại-tân, môn bài số 145, 147, 149. Tiệm nghánh ở tại Cholon đường Canton và ở tại Nam-vang (Pnom-penh) đường Paris số 96, kính bái.

P. S. — Bổn-đường xin cho chư qui-vị hay rằng: nội trong tuần tháng Giêng bổn đường sẽ khai trương tiệm NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ở Nam-vang (Pnom-penh).

RẤT HỮU DỤNG RẤT [illegible]

CA-NỐT HƠI -:- GHE THUYỀN C[illegible]

Cho các vị điền điền, các vị nông gia, mấy người lãnh chở chuyên.
Chúng tôi có trù nghĩ chế ra đặng một kiểu rất tiện dụng cho các ng[illegible]
Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nốt và máy móc khác

Gởi cho không những kiểu, bản đồ, hình giảng, vân vân... không buộc phải mua.

SOCIÉTÉ D'ETUDE & D'ENTREPRISES DE NAVIGATION AUTOMOBILE
SALON NAUTIQUE
160 Rue Paul Blanchy

Thuốc hoàn

NIRVA

Trị bịnh
bỏ Nha-phiến rất thần hiệu
Nó thế cho thuốc Solution R
của ông HOLBE

TRỮ BÁN TẠI TIỆM THUỐC
L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát tây, Saigon

Feuilleton Nº 78

TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT

Người nửa đêm

(Tiếp theo)

— Không hề chi, để tôi mở cửa xe ra cho cô hô hấp lấy thanh-khí, rồi tới trước kia một chút tôi mua cho cô một ly rượu bổ uống vào thì khỏe.

Lý-na-Lập cám ơn, đi một đỗi xa, rồi lại nói rằng:

— Tôi đau nhiều, tôi mệt quá, tôi khác nước dữ lắm.

Sẵn dịp xe vừa đi ngang qua trước cửa nhà thuốc Bá-Tư liền bảo tên đánh xe ngừng lại rồi nhảy xuống xe đi ngay vào nhà thuốc, mua một ve rượu bổ với ít hườn thuốc an-thần đem ra cho Lý-na-Lập uống. Ai ngờ vừa bước lên xe thì thấy xe không, Lý-na-Lập đã đi đâu mất tự bao giờ rồi.

Cách chừng vài giờ đồng-hồ, Phước-liệp-Sử ngồi một mình trong nhà, lấy những thơ-từ giấy-má ở trong cái bóp-da của Hiệp-Sanh và những chứng-cớ của Chương-Đức và Bá-Tư tìm được xưa rày đó đem ra để đầy trên bàn mà kiểm soạn lại hết thảy. Xem đến tờ báo-cáo chót hết của Bá-Tư thì thơn rằng: « Cái nội tình về vụ án nầy thiệt cũng là lạ quá! Ta nhằm lại Lý-na-Lập nầy là một nàng con-gái đã dõng mà có mưu, chẳng phải những đàn-bà tầm thường hoặc cơ-xảo biến-trá mà sánh với nàng cho kịp được. Dầu cho nàng có thù khích gì với Hạ-Phất đi nữa cũng không đến đỗi giết. Huống chi giết người rồi lại trốn mà đi xa đó, là những kẻ phàm-phu tục tử đáng bỉ đáng khinh kia; chớ như nàng ấy không lẽ mà đi làm như vậy bao giờ! Thiệt ta không tin cái việc của Hạ-Phất mà gọi rằng nàng ấy làm như vậy đâu. Nàng mà ẩn mình không chịu ra mặt đi ắt cũng bởi duyên cớ nào khác nữa, chớ không phải vì việc của Hạ-Phất, tình-lý sự cớ, đã mà thấy rõ, ấy là cái ý kiến của ta với Bá-Tư rất đồng nhau. Tuy chứng-cớ có nhiều, song ta cũng chẳng hề tin Lý-na-Lập là tay hung-phạm giết chồng.

Nghĩ tới đó rồi, vùng đứng dậy đi qua đi lại trong nhà hơn trót vài khắc đồng hồ, ý muốn sắm sửa đặng đi đâu đó. Bỗng nghe có tiếng chìa-khóa khua rọc rạch mở cửa ra, thấy Bá-Tư cũng còn mặc đồ đàn-bà (làm nữ trinh-thám giả) tay xăn áo chơn bước vào, kéo ghế ngồi xề xuống, lột đồ đàn-bà ra, lấy đồ tiện-phục mặc vào. Phước-liệp-Sử mắc lo lượm thơ-từ giấy-má mà dẹp vào tủ, chớ không nói tới.

Bá-Tư bứt đầu bứt óc, bước tới nói nhỏ với Phước-liệp-Sử rằng: « Nầy anh Phước, tôi bị gạt rồi. »

Phước-liệp-Sử chưa kịp nói chi, Bá-Tư lại nói tiếp thêm rằng: « Tôi bị gạt rồi, thiệt tôi thua trí nàng ấy rồi anh à! »

Phước-liệp-Sử hỏi: « Anh nói đó có phải là nói nàng Lý-na-Lập chăng? »

Bá-Tư nói: « Phải đa. » Vừa nói vừa lột tóc giả mà liệng xuống đất.

Phước-liệp-Sử nghe nói liền hỏi rằng: « Nói vậy nàng ấy đã trốn nữa rồi hay sao? »

Bá-Tư nói: « Quả như lời anh nói đó, nàng dụng qui-kế gạt tôi, rồi thừa dịp mà trốn mất. Tuy vậy mà tôi không ức gì, duy có khen phục nàng thiệt là cơ trí hơn tôi nhiều lắm mà thôi. » Nói rồi lại cứ chúm chím cười hoài.

Phước-liệp-Sử cũng cười rằng: « Còn thằng Hiệp-Sanh đó, bây giờ nó ra thể nào? »

Bá-Tư nói: « Hiện giờ nó đương ở yên trong một cái nhà kia, cũng được bình an vô sự chớ chẳng có hề chi, duy có mất hết cả quyền tự-do mà thôi.... »

Nói chưa dứt lời, bỗng nghe Chương-Đức ở ngoài kêu cửa mà nói rằng: « Tôi đã về đây, hãy mở cửa cho mau. » Phước-liệp-Sử lên tiếng chạy ra mở cửa cho Chương-Đức vào. Chương-Đức vừa mới vào nhà thì hỏi Bá-Tư liền rằng: « Cái người mà anh mới bắt được đó đã trốn mất rồi phải hông? »

Bá-Tư nói: « Thiệt quả như lời anh nói đó, nàng ấy đã trốn mất rồi, tôi vừa muốn thuật hết cho tường tất cho anh Phước nghe, may đâu anh lại về nhằm giờ nầy, thiệt cũng là xảo lắm đó; vậy thì anh hãy ngồi lại để tôi nói hết cho anh nghe. Các việc trước kia, tưởng khi hôi anh cũng đã biết hết rồi; vì Hiệp-Sanh nó lập kế mà giam lỏng nàng Lý-na-Lập được rồi, ý nó muốn dùng tôi để giữ gìn nàng ấy; nên tôi mới thừa dịp mà đi coi hết mấy lỗ chìa-khóa nơi mấy cái cửa cho biết những kiểu thức nào cho dễ bề cứ thố. Bữa nọ hắn kiếm chuyện mà sai tôi đi một nơi, cậy Hải-lý-Tư Phu-nhơn đi một ngã; tôi thấy hắn sai bọn tôi đi hết, nên tôi đã sanh nghi rồi; bởi vậy, tôi đi ra một chút rồi thì tôi trở lại rình coi, té ra tôi vừa trở lại thì tôi thấy cửa đã khóa chặt lại rồi; may vì tôi đã có chế sẵn đủ thứ chìa-khóa, nên mới mở cửa mà lẻn vào trong phòng tôi được, lẩn lặn rình nghe để coi động tịnh là nào. Được một chặp lâu tôi nghe Hiệp-Sanh đến gõ cửa phòng của nàng Lý-na-Lập, kế nghe xô cánh cửa mà vào, rồi sao lại nghe khóa cửa lại, tôi sanh nghi, liền bò lại đứng dựa ngoài cửa rình nghe coi hai người nói những chuyện gì; ban đầu tôi muốn mở cửa mà vào, ai ngờ tôi nghe rõ lại thì nàng Lý chẳng hề sợ một chút nào, thiệt nàng rất có đởm dõng, nên tôi cứ để đứng ngoài rình nghe mà thôi. Đến khi tôi nghe Hiệp-Sanh ép nàng phải uống thuốc độc, chừng đó tôi mới tông cửa xảo vào, cứu Lý-na-Lập và trói Hiệp-Sanh lại.

(Sẽ tiếp)

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN VĂN
Directeur-propriétaire: NGUYỄN-VĂN-THIỆT
Rue Louis Mossard, 11 Saigon

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant: LÂM-VĂN-[illegible]

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ với lục-châu chư-tôn được rõ: rằng các thứ thuốc Cao đơn hườn tán, của bổn đường đều là thuốc của ông lương-y VÕ TÉ SANH bổn thân tự cầm chọn lựa các thứ dược liệu rất đáng tinh, mà chế luyện cho được tinh-thiện tinh mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời đúng hình ông phép mầu mà làm kỳ hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người lấy số gần muôn mà kể, khắp cả hoàn cầu thảy đều xưng danh lựng, tiếc bởi đường mang cẩu hiệu thế

Chẳng để mà để lại có kẻ gian nguỵ để thủ lợi, cũng kẻ ăn nhờn hại mang, rồi nên đăng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ cao đơn hườn tán rồi mà nhãi theo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG nhưng là (THIÊN... ĐƯỜNG) hay (TIÊN... ĐƯỜNG) vân vân... rất làm những bao những hớn, nhằm vô giống thứ ngừa như của bổn đường vậy mà gởi bán khắp nơi xong hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.

Vậy từ đây nếu chư-tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, và hình ông phật mập thì mới khỏi lầm đã giả mạo.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
86 rue de Canton 86 CHOLON
Chú nhơn cẩn cáo

Xe chắc chắn nhẹ nhàn nhứt thì có HIỆU XE: MALBROUGH, AUTO-MOTION, TALBOT, CHOBERT et OLYMPIQUE.

Giá các hiệu xe kể trên đây lại rất rẻ vì giá bạc cao.

ĐẠI-ICH Đại-lý bán rất rẻ
N° 383-385, Rue des Marins Cholon, 383-385

Đèn SUCCÈS là một hiệu đèn không có đèn nào sáng kịp, rất đẹp xài, chưng trong nhà lại xứng lắm, có đủ kiểu. Đã sáng, đẹp xài mà lại bán rẻ.

NHÀ IN và NHÀ BÁN SÁCH
NGUYỄN-VĂN-CỦA

Trước khi ở tại đường Catinat, nay dọn về ở tại đường
Lucien Mossard, N° 13

CÓ BÁN

Các thứ sách chữ Langsa và Quốc-ngữ.
Các thứ Thơ, Tuồng và Truyện.
Giá đã thường đồng trong các nhà việc.
Xin mua các thứ Sách, các thứ Thiếp và Lịch Cơn-đốc bằng cao-su và đồng.
Trang hoàng sanh và cườm (Couronnes Mortuaires)
198 rue du Khánh hội Saigon.

(Giá bán rất rẻ hơn các nơi)

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE
CARREAUX & MOSAÏQUES
Maison Fondée en 1909
rue d'Arras et Lucien Lacoulure
CHODUI SAIGON

Marque déposée

Gạch bông tối thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng XI-măn đủ thứ màu và các vật dụng đều ở Pháp quốc lại.

Xin mời qui vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm.

Giá bán kẻ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bổn-hiệu sẽ gởi cho.

VỀ RA TRONG THẢ
hàng ở đường Lucien Lacoulure — Chodui.
gần trại Hình tập Ô-môn

XÃ-HỘI TIỂU-THUYẾT

Trá thuật kỳ văn

HỒI THỨ MƯỜI BỐN

Xót thay con gái đông trình: vì nghe mà mắc, vì tin mà lầm

(Tiếp theo)

Đoạ tôi vật mình bênghế, cứ đắm ngực thở dài, nghĩ lại sự lầm lỗi của mình, không xiết phàn nàn trong da. người đời đồn thế, tôi cũng đành mồ chết cho xong chi nữ Trần-Mả can giới gió gin, nên tôi liều mình không được nếu tôi trở gót về quê, thời trong tái hải còn vui chục đồng bạc, tính tiền ăn xài, và tiền xe cô. cũng đủ tốn phí đọc đường, vì tôi sự xấu hổ nhiều bề, không muốn lui về xứ sở, tôi lại ý may thà khéo lẻo. ở đây cũng có nghề nghiệp làm ăn, nên tôi và Trần-Mả bày sự may-thêu, cứ chăm chỉ về đàng sanh lợi. chẳng ngờ xớ Tỉnh-hình nghèo khó, nhơn dân tay lầm chơn bùn, đồ may thêu tuy tốt mặc dầu, chẳng có ai hỏi tới, bởi cớ, bạc tiền tiêu hết, mà sự làm ăn chẳng nẩy nở chút nào, đã nghèo lại gặp cửa eo. Trần-Mả cũng cuốn gói mà giống đâu mất, một mình tôi bơ vơ đất khách, phải đem thân ở mướn cho người, trét hai năm xác đọa thân đây, không xiết nỗi lòng sầu đa thảm. bây giờ muốn tính bề phân bộ, mà trong tay chẳng có đồng tiền, nghĩ bao nhiêu đau lòng bấy nhiêu. không biết tính sao cho được. may gặp người đây là sự may mắn, xin ngài thương chút phận bọt bèo. Đào-Nữ kể sự chuyện xong rồi, lại rầu đầu quì lạy.

Trần tiên-sanh nghe hết đầu đuôi gốc ngọn, thời biết sự lầm lỗi của nàng, tiên-sanh bèn lên tiếng mà nói: Cô kia... chắc cô bị tụi Bạch đẳng rồi, mà cô lầm không biết, như lời của cô nói đó, thời Huỳnh công-tử. Huỳnh phu-nhơn, và A Tám Trần-Mả, nẩy là một tụi đã đánh, cho Trần-Quản ở tại Tân chánh, Lưu Mộ ở tại Jiảo dương, cũng một tụi với Huỳnh-công tử tất cả, tuy vậy mà cô còn có một sự may. là may gặp tụi nó hai ba năm trước, thời nó chỉ phỉnh gạt mà lấy của đó thôi, nếu cô gặp tụi nó bây giờ, thời nó đã giực của lại bắn cô người, không thể nào trở về cho được; nay cô không có tiền lộ phí, thời tôi sẽ giúm giúp cho cô, tôi đã giao hứa một lời, chẳng sao mà nghi ngại; bây giờ đăng hồ đã hai giờ sáng, cô phải lui về an giấc kẻo khuya.

Đào-Nữ nghe nói mà sự sinh rằng — Thưa ngài... tôi đến gọi xe-lửa đã năm ngày rồi, ban ngày thời đi ăn xin, ban đêm thời nằm dọc đường dọc sá, chẳng có nhà nào trú ngụ ban giờ, vậy xin nói cho tôi trải chiếu dưới đất mà gầm nghỉ một đêm, đặng khỏi gió mưa lạnh lẽo... Trần tiên-sanh nghe rồi thêm thiết, bèn khiến sai-dịch đem cô kia nằm lại nữ-phòng.

Sáng ngày vừa đúng sáu giờ, thời Trần tiên-sanh ngủ dậy, bèn sai-dịch kêu một cái xe kéo bèn giống xe tới nhà chàng Lục tức thì, đương khi tay bắt mặt mừng, Trần tiên-sanh liền đem sự cô kia mà học chuyện

Chàng Lục nghe rồi mà thất kinh rằng: chắc là Đào-Nữ rồi chớ ai, nó đi biệt đã nói năm nay, không biết đâu tìm kiếm, tỏ-mầu và cậu cần nó, cả trông tưởng ngày đêm. bây giờ nó ở chỗ nào, dặng tôi thẳng mới thì biết.

Trần tiên-sanh nói: cô kia còn ở tại khách-sạn, là khách sạn cầu tôi làm trù hồi hôm. Tôn-hạnh khiến người tôi kiếm thời cô cô ở đó.

Chàng Lục nả phu-nhơn của chàng lên giống xe tới khách sạn, thời Đào-nữ còn nằm nghỉ trong phòng, Lục phu-nhơn bèn chạy thẳng nữ phòng, mà thức nàng dậy. vợ chồng chàng Lục thấy một nàng đã rỡ, liền kéo rề lên, Lục phu-nhơn bèn dắc nàng ngồi xe, chạy tuốt về nhà khi đó

(Kỳ tiếp).

TRẦN TRỌNG-MẬU.

Sự vui vè ở đời

Tại sao mà mình ngồi lòng chẳng biết sự vui vẻ ở đời? Hãy nghĩ người lại một chút rồi thì chư-tôn ắt rõ rằng: Từ ngày cái sự mạnh khoẻ của chư tôn khỉ sự hao mòn, thì chư tôn đã hết cái hăng sự đẹp. Trước hết thì ở mình nhẹ nhàng, lần lần từ chỉ mỗi một thêm hoài, rồi rốt cuộc nó làm cho chư tôn nhàm chán sự ở đời.

MUỐN CHO ĐƯỢC MẠNH KHOẺ VÀ CÓ SỨC LỰC LẠI

Cũng chưa lấy làm trễ mà sống sót lấy mình. Chỉ mình có lòng muốn thì được. Hễ mình được mạnh khoẻ rồi thì sự nhơn tôn cái vườn xanh, cái lòng sầu vắng khỉ cần tư, cái vẻ mạnh bóc cây trái nó sẽ cho mình được ở đời vui vẻ. Nhưng mà muốn được vậy thì hãy khỉ sự uống hàm nay cái thứ thuốc cao thượng lành rất hẳn lương và thật là thần hiệu, bảo tồn

FLOGALINE

Có trữ bán tại: PHARMACIE PRINCIPALE L. SOLIRÈNE trường phố hết Saigon.

MÁY CHẠY DƯỚI NƯỚC
HIỆU: L. L.
5-7 và 10 MÃ LỰC

KIỂU RIÊNG Ở CHO TAM BẢN CHẠY MÁY

SỨC MẠNH HƠN HẾT và Giá rẻ hơn hết
Xin hãy đến tại
133, Bd Charner Saigon
A.C.R.I.C.

Các thứ dầu hỏi của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles thứ nổi tiếng tốt. Thứ dầu hỏi Con Cá de Pétrole Poisson của hãng nầy vẫn là đầu có tiếng trong toàn-cầu. Giá cả rất mà thấp lại được. Lại vẫn bảy đồng thứ mà có thể chọn sử xuất.

REFINED PETROLEUM
極 亞 細 亞
電 光 火 牌 魚 公 司
FISH GRAND
ASIATIC PETROLEUM COMPANY LIMITED

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles đều có bán thứ dầu hỏi nầy

ĐÂY LÀ!!!

CÁI XE MÀ CÁC NGÀI NÊN MUA
GIÁ BÁN VÀ SỰ TỐN HAO THÌ BẰNG XE NHỎ
MÀ CÁI LỢI THÌ BẰNG MỘT CÁI XE LỚN

HIỆU CITROEN B. 14

Có đủ các món đồ chế theo kiểu kim-thời mà các ngài thường thấy nơi mấy cái xe-hơi kiểu huê-mỹ

5 CHỖ NGỒI — RẤT GỌN GÀN

TRONG XE CÓ ĐỦ CÁC MÓN NÀY:

Đèn và máy vận động bằng điện khí.
Thắng mới bên bánh xe.
Servo frein.
Ressort-entier
Máy để cho chạy êm trong cả 4 bánh xe.
Graissage Téctéant.
Kiểu cho bụi phía trước.
Đồng hồ coi giờ.
" mỗi giờ chạy mấy km.
" đáo nhơn lên xuống.
Vỉnh đựng đồ sơn rất lớn và có bình chứa sơn phụ
Bryce-meter.
Một cái hành xe để phòng hờ.
5 cái chụp đã gắn bánh xe nickelé coi cho đẹp.
Đèn rọi bên hông.
Kiểu rọi.
Đồ chỉ kiểu bằng máy.
100 km xài 9 lít xăn.
Sức chạy đặng 80 km mỗi giờ.

ÉTABLISSEMENTS BAINIER D'INDOCHINE
AUTO-HALL
Đại-lý nội cõi Đông-Pháp
SAIGON HANOI PNOM-PENH

Feuilleton N° (6)

AI TÌNH TIỂU-THUYẾT

Đáy giếng vũi hoa

(Tiếp theo)

Kiều-Lang nghe nói rất cảm, bèn rơi xuống lạnh hun rất trắng rằng nàng. Kỳ-lộ-Hà liền ngả ngang ôm đại mình Kiều-Lang mà hun lấy hun đã một hồi rồi nói rằng: «Đêm nay sao tôi buồn bực quá, không thể nào mà làm khuây khoa được; mà tôi càng không biết bởi được cớ nào, vì vậy mà nó làm như tôi lại nhớ đến một người con gái ở bên nước T-đại-lợi; thiệt cái việc ấy công là đáng thương.»

Kiều-Lang nghe nói thì hỏi liền rằng: «Việc ấy thế nào, nàng có nói lại cho tôi nghe chơi được không?

Kỳ-lộ-Hà đáp rằng: «Được. Cô tôi thuật lại chàng nghe. Nguyên vì nàng ấy có thương một người trai kia, cái ái-tình thiệt là nồng đậm lắm, nhưng mà rồi sau lại cho có một chuyện ngăn trở đường như bị cái hàng rào nó cống ngang chính giữa mà không được tọi lòng; mà vì cái tình-tứ nồng nàn mạnh quá, nên nàng phải rán hết sức mà hủy cái hàng rào ấy đi, mới lấy được người trai ấy; mà cái kế của nàng lập ra đó cũng có trái với đạo đời; ấy là vì nàng dùng mưu giả-dối xảo trá mà gạt người chồng là người của nàng yêu thương lắm đó; Rồi trí đó thì nàng lại liều mất mà đem chồng Kiều-Lang, thứ coi nó đặn thế nào, rồi nàng mới nói tiếp rằng: «Chẳ ấy bao lâu mưu kế đã thành. hai người bèn kết bạn với nhau, thương yêu khen, vui vẻ với nhau mà quên phứt cái hàng rào đó đi. Chẳng đó là cái mưu kế cần nàng ấy bày ra mà gạt người chồng đa vang bụi lý ra. Trời đất ôi! Vậy rồi chàng biết người chồng đó mới xử trị người vợ thế nào hay không?

Kiều-Lang nói: «Việc ấy tôi nào mà biết được. Pau-nhơn hãy nói luôn đi mà nghe.

Kỳ-lộ-Hà lại nói: «Người chồng bèn cho hai gia-nhơn mà cho nàng ấy rồi đuổi nàng đi, từ đó chẳng chồng thèm ngó ngàn chi tới nàng nữa hết. Nàng ấy tức mình, ưu buồn hằng ngày, rồi lên lên phát khó khăng mà chết. Ôi! Thật thảm biết dường nào! Đàng thương xót biết dường nào! Rồi tôi đó với người lại lên lên làm thinh, dường như có lên xót thương lắm vậy. Lại nghe chuông nhà thờ reng-đây, giờ thôi là sáu rưỡi đét rồi đó. Kỳ-lộ-Hà lại hỏi Kiều-Lang rằng: «Chẳng hay nghĩ đó mà coi, người chồng nàng ấy có phải là người khác hay không có chút lương-tâm vậy?

Kiều-Lang bèn thung dung mà đáp lại một cách rất nghiêm trang rằng: «Không phải vậy đâu, vì cái việc chồng nào gọi người vợ là người khác hay là người vợ yêu lắm đâu đó giả mà gọi chồng, còn người chồng là người đạo đức quân-tử, có thể nào mà chịu cho nhỉ với những với như vậy, cho nên giận mà đuổi đi đó là phải lắm đó; chẳng nên thương xót làm chi.»

Kỳ-lộ-Hà nghe nói sững sờ, nói nhìn trên Kiều-Lang một hồi rồi mới nói rằng: «Nếu chẳng mà quả làm chồng nàng ấy thì chẳng công làm như vậy nữa ư-ư?

Kiều-Lang nói: «Việc ấy thiệt khó mà đáp với nàng. Nhưng, nếu tôi ở nhằm cái cảnh như vậy, hoặc tôi cũng chẳng khác làm như vậy. Phàm làm vợ người ta mà tánh hay ham ăn quen quen, hoặc ăn chán kiếm kiếm bậy, thì cũng nên khá thay; duy có cái tội trễ ngày mà gạt chồng thì không nên rồi thế nào mà thơ đung gì nữa được. Huống chi cái gia phong nhà Huỳ-Vân cần tôi đây, thường lấy đức chánh trực mà đối đãi với đời; còn những điều trễ ngày gian tham thì phải lánh.»

Kỳ-lộ-Hà nghe nói đặt lời liền với tay ôm lấy cổ chàng mà hỏi rằng: «Bạn rất yêu đầu đó! Nếu quả mà tôi có gặt chàng ấy vậy rồi chẳng công đuổi tôi như sao?»

Kiều-Lang liền cười mà nói rằng: «Chẳng ta đừng có nói những lời vô vị như vậy mà làm gì. Huống chi nàng là con nhà thanh hoàn, có đều lại phạm đến đều tôi ấy như vậy hay sao? Nay tôi nghe chẳng chuông nhà thờ, tưởng là con chim Ung của thần nó chạy cách muốn hay, bình khuy kẻ tôi ngăn tôi về đông chuông, thì trong lòng tôi phải phẫn, thân tôi rất nặng nhọc, dường như muốn bỏ lực mà phải thăng, đã bước gần tới nơi Thần-tường rồi vậy.»

(Kỳ tiếp)

XIN ĐỘC-GIẢ LƯU-Ý

Có nhiều bạn đọc báo gởi thơ-từ chi đến bổn-báo, thường gần có (timbres) không đúng theo lệ định. Cái thơ thường phải gắn 0$05 mà chỉ gắn có 0$02 hoặc 0$03 (không kể những bưu thơ đã trống); có khi không gắn một xu nhỏ nào cả. Làm như bao phải chịu thiệt phần tốn-phí ấy hoài. Mà ở số Bưu điện hễ phát thì phạt gia-bội, như 0$05 thì phạt 0$10.

Vậy bổn-báo xin cả thảy phiền cùng qui độc-giả lưu-ý giùm lẽ ấy. Từ đây có cần việc chi đến bổn-báo, gởi thơ-từ thì gắn có cho đúng lệ; nếu không đúng nhựt lệ không gắn một xu nào, bổn-báo quyết không nhận. — Rất cảm ơn lắm lắm!

H. H.

THUỐC HIỆU:

Capsules de Santal Salolé Thomas

Khi trước ông Lương-y Méderon có chế một thứ thuốc hiệu là Đông-phương Thiên-trước Santal Citrin tinh.

Trong tờ «Times-báo» tháng Juin năm 1865 trương thứ 971, ông lương-y có làm một bài diễn-thuyết như vầy:

Thuốc nầy hay hơn thuốc Copaha & Cubèbe vì nó có hại mà mất thơm tho; dầu uống bao nhiêu cũng không phạt ít, uống nó rồi cái mùi nước đái phải khác xa và trong vài ngày sẽ thấy hiệu nghiệm nó.

Thứ thuốc Salol các y-viện đều dùng nó dễ dàng 25 năm nay, uống nó vào thì lợi thấy bổ thận.

Trong thứ thuốc hoàn nầy có nhất vị Salol vào trong Santal tinh lẫn cho hai vị thuốc nhẹp làm một, mà trị tiểu đường càng là bổ dưỡng kẻ trung trung.

Thuốc nầy dễ uống lắm, bổ vào bung rất thì mau thao.

CÁCH DÙNG:

Mỗi ngày uống từ tám hoàn cho tới quyết-hoàn thì chắc lành bịnh tiểu, bịt tay lắc mới sẽ phế mạnh rồi.

Tại tiệm thuốc Pharmacie principale của ông L. SOLIRÈNE là bào chế y-dược tân-sĩ và nhứt hạng bào chế y-sanh, ngang nhà hát Tây-Saigon, có bán.

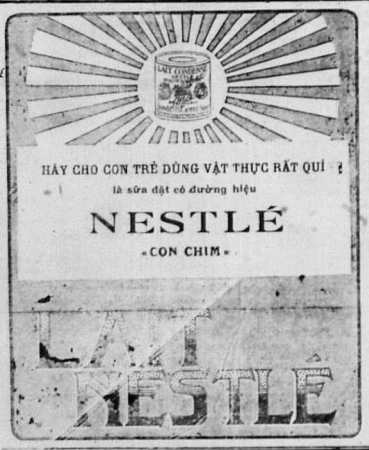

Hoạt-lợi nội cả Đông-pháp:

L'Union Commerciale Indochinoise & Africaine

Hãng nghành ở: Saigon, Pnompenh, Haiphong, Hanoi, Hondinh, Bentuyt, Thaibinh, Tuanaufoa, Tourane, Hue, Quinhon, Nhatrang, Bengkoi, Thanh.

NHI-THIEN-DƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

52, — Rue de Canton 52, — Cholon

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG — NHI-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy, cũng đều nhờ có khí huyết mà sống, nên hễ khí hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khi-sắc xanh xao, bàng đàng gầy ốm, hoặc mất vàng mỏi tái, hoặc sanh phù thũng mà khốn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bổ-dưỡng chẳng nài gian khổ, tiếm cho được, thứ thuốc hay nơi mấy danh San bên Trung-Quốc, bài lấy đem về, rồi hiệp với tỉ thuốc bổ bổ Tiên-Qui mà luyện ra thành một thứ thuốc cao gọi là NHI-THIÊN-CAO, thiệt là tư-âm bổ-dưỡng rất nên hiệu-nghiệm.

Uống thuốc nầy thiệt là đại bổ, bịt nóng nầy, không hồi hộp, ít khác nước, Cô-thân nguyên, an tâm thêm sanh thêm tinh-thần, cường tráng gân cốt, bổ tỳ bổ huyết.

Phàm bệ tinh-thần hoãn bết, thân thể mỏi mệt, ăn uống chẳng tiêu, hoặc tuổi già suy nhược bịnh hậu bất túc, hoặc nhiều thứ [illegible] tu thường-tiện, hoặc đau lưng yếu gối.

Chi như đờn bà con gái mà có bạch đới, hoặc đường kinh bế huyết mà không thai nghén, thân thể ốm yếu mỏi lưng lết tóc nên dùng thứ thuốc nầy cho được tiêu tan nguồn khí ít phục, chẳng luận nam phụ lão ấu, và cũng chẳng luận nhân, bịnh chứng nào, đều dùng được hết. Ấy là một thuốc đỉ hộ Tiên-Thiên vị Hậu Thiên rất nên hiệu nghiệm, nên gọi là NHI-THIÊN-CAO là vậy đó.

CÁCH DÙNG:

Lấy một thố thuốc nầy [illegible] rượu trắng đổ cho được [illegible] thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, rồi theo sức rượu, uống nhiều càng tốt, nếu dùng thuốc nầy mà đãi khách hoặc đem mà tặng cho đồng tên trường thì qui hiết dường nào.

Giá mỗi thố là..... 0$80

VIN TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur RIF

Vệ-sanh TỬU của Lương-y RIF chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt vì là trên kiện tinh thần, bết kỳ là bao nhiêu tuổi đời uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, mỏi thấy ngày xuân đã thân mãn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cỡ lần thành đặng, mất mày tươi tốt coi như trẻ, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít liệt phược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, nhưng kẻ bao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội, da thịt đỏ sáng, tinh thần trần kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt: Pharmacie France-Chinoise 190-192 Rue des Marins, Cholon.

Sté Industrielle d'Exportation en Extrême-Orient

95, — Rue Catinat, — 95 Saigon

Dây-thép: dê Sindex Saigon — Dây-thép nói: số 881

Máy xay Lafon de tours

Hiện nay tại hãng có bán máy xay gạo kiểu tây, rất chắc chắn và giản-tiện bỏ cùng, không còn thứ máy xay nào dám sánh. Trong 24 giờ đồng hồ có thể xay ra được 7, 10, 15, 20, 25 và 30 tấn gạo trắng, tùy theo thứ máy.

Kiểu máy xay còn một điều rất tiện hơn hết là chẳng cần gì chủ mua phải mướn tay thiện nghệ về nghề máy móc ráp mới xong: nào sướng nào máy chỉ có vặn bu-lon (ốc) là thành.

Về giá cả muốn biết, cứ đến Sindex đại lý hãng Lafon mà thương nghị.

Hãng sẽ vui lòng tiếp rước mỗi khi ai mua cần hỏi đều chỉ.

SÁCH HỮU ÍCH NÊN XEM

Sách dưỡng sanh cho gia quyến. — *mỗi cuốn là*	1$20
Sĩ hữu ba hạnh (*để dạy con trai cho biết lễ nghĩa ở đời*).	0 50
Âu viên tất độc (*Để dạy con gái cho biết việc tề gia nội trợ*)	1 00
Khuyến sĩ ca (*để cho học sanh đọc giải mà nhớ cái đạo*).	0 25
Minh tâm trọn bộ 2 cuốn (*để dạy ở Tam cang ngũ thường và*	2 00
Tứ thơ cuốn thứ nhứt (*học cho biết chữ nước Nam mình*)	1 00
Tự vị Tây Nam của ông Đốc Kỳ có hình bìa mềng ..	6 00
Giai ngẫu thiên thành (*tiểu thuyết nên đọc*)	0 40

CÓ BÁN VÀ TRỮ TẠI:

Nhà in ông Nguyễn-văn-Của

13, Rue L. Mossard. — SAIGON

Nếu Chư-quí vị muốn đặng một cái đồng-hồ kiểu rất xinh đẹp, mà chạy rất đúng, giá lại rẻ thì qui vị kiếm cho đặng thứ đồn-hồ «EGERHARD» có bán tại hãng L. CAFFORT ở Saigon và Pnom-Penh.

Tại hãng nầy cũng có nhiều kiểu đồng-hồ khác rất tốt bằng vàng và bằng xi-vang, cũng có thứ bằng bạc pha lộn vàng thiệt láng và bóng lắm.

Xin mời Chư-qui vị đến gót ngọc lại hãng chọn lựa chắc sẽ đặng vừa ý.

Kiểu «REINE DES MONTRES» vàng Bít-bỹ ..... 8$00
V... 16, số dây chuyền 10 00
... 18 số dây chuyền vị bảo đựng 11 00

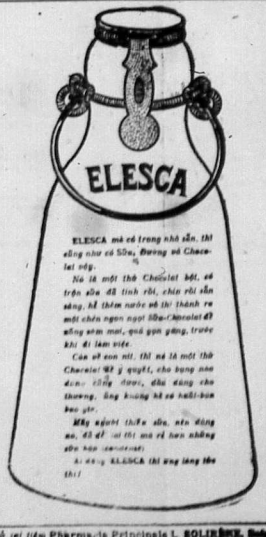

ELESCA mà có trong nhà sẵn, thì cũng như có Sữa, Bơ và Chocolat vậy.

Nó là một thứ Chocolat bột, có trộn sữa đã tinh rồi, chín rồi sẵn sàng, hễ thêm nước sẽ thì thành ra một chén ngon ngọt liền. Chocolat để uống sớm mai, quả gọn gàng, trước khi đi làm việc.

Con nít con nít, thì nó là một thứ Chocolat để ý quýết, cho bụng nó đưa cũng được, đều đáng cho thương. Ông không hề có hết-bao gio.

Mấy người thấy sữa, nên đông ao, đã để lại thì mà rẻ hơn những sữa hộp (condensé).

Ai dùng ELESCA thì ưng lắng lắm đó!

Có trữ tại tiệm Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE, Saigon.